

MESEC KURIR- ČKOVE POŠTE

Kurirčkova pošta je postala tradicionalna akcija slovenskih pionirjev, v katero se vključujejo tudi pionirji iz naše občine. To je privlačna oblika ohranjanja spomina na partizanske kurirje, na pionirje, ki so z zaupanjem sporočilo hiteli mimo številnih nevarnosti od javke do javke. Še vedno je osnovni namen Kurirčkove pošte varno in hitro prenesti zaupano sporočilo do naslednje javke.

Dolga leta so pionirji v Kurirčkovi torbi nosili sporočilo in čestitke tovarišu Titu. — Tita ni več med nami. Ostaja pa Kurirčkova pošta kot tradicija, s katero izražajo pionirji pripadnost revolucionarnim vrednotam in pripravljenost te vrednote ohranjanja in jih ustvarjalno razvijati.

Letošnje sporočilo je namenjeno predsedstvu Republiške konference socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije. Pionirji ga bodo po številnih prehojenih kilometrih izročili predsedniku RK SZDL na zboru pionirjev Jugoslavije, ki bo letos 2. junija, ob 60. obletnici spopada trboveljskih rudarjev z orjunaši, v Trbovljah.

V našo občino bo Kurirčkova pošta prispela po primorski in gorenjski progi. S primorske smeri jo bodo prevzeli pionirji od svojih vrstnikov iz občine Moste—Polje ravno na dan mladosti, 25. maja. Nosili jo bodo po skrivnih poteh, čez hribe in doline, od Jevnice v V. Štango, Šmartno, na Javorje in Primskovo. Od tu bo pošta nadaljevala pot v Veliko Kostrewnico in čez Tisje v Gabrovko, od koder bo krenila proti Dolam, Polšniku, Mamolju in Spodnjemu Logu ter po desnem bregu reke Save prispela v Litijo. Iz Litije jo bodo pionirji prenesli mimo Ponočič na Vače in Zgornjo Slivno, kjer jo bodo 29. maja predali zagorskim pionirjem. Ta dan bo prispela v našo občino še Kurirčkova pošta z gorenjske smeri. Po poteh za Savo jo bodo pionirji prenesli do trboveljskih pionirjev in jim jo izročili 31. maja.

Svet zveze pionirjev občine Litija je že sprejel časovnico in traso obeh prog Kurirčkove pošte in o tem obvestil pionirske odrede ter njihove mentorje.

Ne bi bilo prav, da bi za aktivnosti, ki bodo potekale ob Kurirčkovi pošti, vedeli le pionirji. Pri kacijah, ki naj bi bile čim številnejše in razporejene čez ves mesec maj, naj bi sodelovalo čim več dejavnikov v kraju. Pomembno vlogo pri tem naj bi imele DPO, predvsem ZSMS, KK SZDL, krajevni odbor ZB, družbene organizacije in društva, svet krajevne skupnosti, organizacije združenega dela, enote TO in CZ, združenje rezervnih vojaških starešin, komite in svet za SLO ter drugi.

S sodelovanjem in skupnimi močmi bomo uspeli izpeljati bogatejši in zanimivejši MESEC KURIRČKOVE POŠTE.

L. K.

●PROGRAMSKO VOLILNA KONFERENCA LITIJSKIH KOMUNISTOV

IZVOLILI NOVO VODSTVO

Predsednik OK ZKS Litije tov.
Bojan Mihelič

Novi sekretar OK ZKS Stane
Sevljak

Delegati OO ZKS naše občine so se 29. marca 1984 sestali v veliki sejni sobi SO Litija na svoji programsko volilni konferenci. Poleg delegatov so se je udeležili tudi člani komiteja, tovariškega razsodišča, statutarne in nadzorne komisije, predsedniki družbenopolitičnih organizacij, predsednika SO in IS, od gostov pa člana CK ZKS Bogdana Herman in Ivan Godec ter sekretar medobčinskega sveta ZKS Ljubljana okolica tovariš Ludvik Zajc.

Po referatu predsednika OK ZKS Litija tovariša Bojana Miheliča in poročilu o delu občinskega komiteja se je razvila bogata razprava. V njej so komunisti na kritičen in ustvarjalen način osvetlili številne probleme, ki se pojavljajo v naši občini, hkrati pa pokazali tudi pot, po kateri bo treba stopati v prihodnje. To pa pomeni še doslednejše vztrajanje na začrtani poti graditve samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in uresničevanje dogovorjene politike gospodarske stabilizacije.

Litijski komunisti so izvolili tudi nove organe. Izvedli so nadomestne volitve za komite, tovariško razsodišče in nadzorno komisijo. Za predsednika OK ZKS Litija so ponovno izvolili tovariša Bojana Miheliča, roj. 1946. leta, direktorja KZ Gabrovka — Dole, na mesto dosedanjega sekretarja tovariša Staneta Hrovata, ki odhaja na novo delovno dolžnost, pa Staneta Sevljaka, roj. 1953. leta, dosedanjega pomočnika obratovodje Predilnice Litija.

Novemu vodstvu litijskih komunistov želimo pri odgovornem delu veliko delovnih uspehov!

J. S.

●OBČINSKI SVET ZS LITIJA

VOLILNA SEJA

Na volilni seji občinskega sveta ZS, ki je bila 28. marca 1984, je bila udeležba delegatov skromna. Člani občinskega sveta Zveze sindikatov Litija in ostali vabljeni, ki so se udeležili volilne seje, so razpravljali o delovanju organov in organizacij Zveze sindikatov v preteklem dveletnem obdobju ter o programu dela organov občinskega sveta ZS Litija za leto 1984.

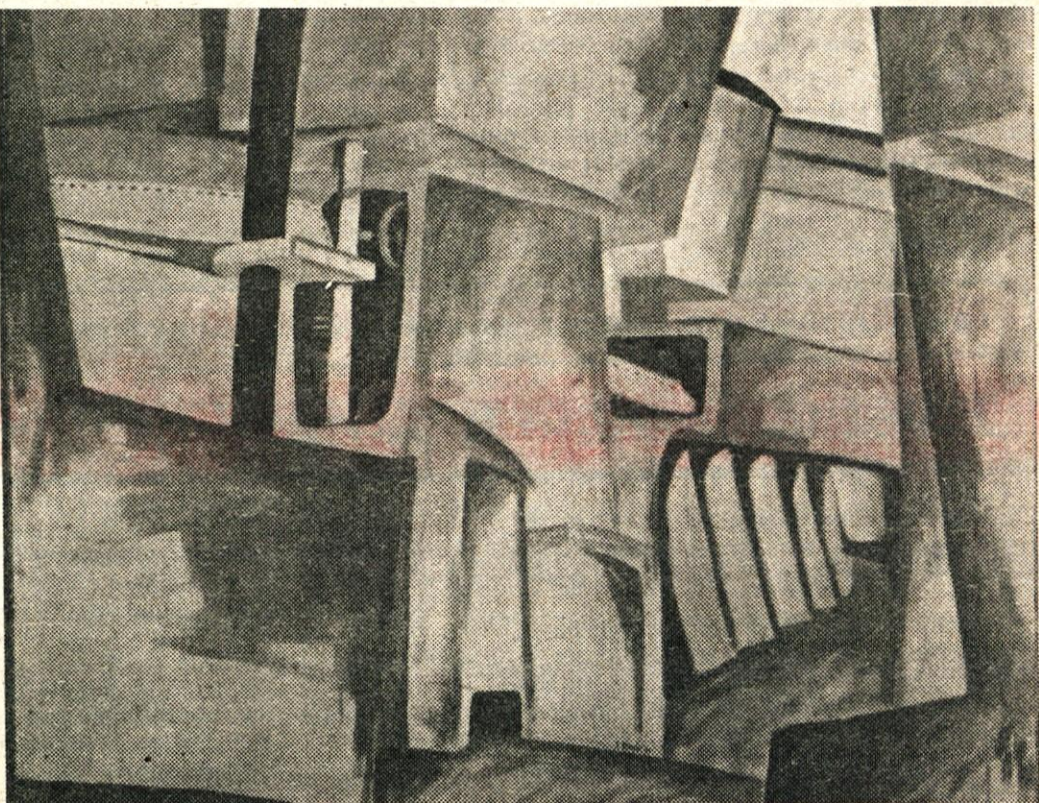
V občinskem svetu in njegovih organih so bile izvedene tudi nekatere nadomestne volitve. Ponovno so bili izvoljeni za predsednika občinskega sveta ZS Litija tovariš Janez Kres, za podpredsednika Vid Praunseis in za sekretarja Franci Kajba.

K. F.

**Krajevna skupnost
in družbenopolitične organizacije
Gabrovke
vas vabijo**

NA PRIREDITEV
ob krajevnem prazniku
s podelitvijo priznanj partizanskim
družinam,
ki bo v nedeljo, 22. 4. 1984
ob 11. uri
pred Gasilskim domom v Gabrovki

Jože Meglič: Tovarna C 12

ČESTITAMO

ob 27. aprilu — dnevu OF in 1. maju —
prazniku dela

Družbenopolitične organizacije občine Litija in uredništvo Glasila občanov

Ob dnevu osvobodilne fronte in prazniku dela

27. april je dan OF slovenskega naroda. To je naš slovenski ljudski praznik, ki simbolično izpričuje moč gibanja slovenskih množic. To gibanje je bilo enkratno in neponovljivo. Iz njega je zrasla Socialistična republika Slovenija. Ob njem vsako leto preverjamo svojo moč in trdnost. Kajti izviri tega gibanja so živi in čisti, kakršni so izviri Save, Soče, Krke. Ni ga bilo mogoče uničiti, kot ni bilo mogoče zatreti tisočletnega boja slovenskega ljudstva za obstoj na svoji zemlji. Bilo je trmasto, vztrajno, kakršna so bila štiri stoletja upornišva kmečke puntarije, zanosno pogumno, kakršna je bila združevalna misel taborskih zborov v šestdesetih letih prejšnjega stoletja.

In kar je najpomembnejše — imelo je dobro organizirano in enotno avantgardo tistega razreda, v katerem je Ivan Cankar videl vodilno silo slovenskega naroda — naroda proletarca. Seveda to gibanje ni moglo nastati čez noč. Komunistična stranka je s sposobnostjo predvidevanja dogodkov v tridesetih letih ustvarila pogoje sanj. Prav zato je lahko OF v tako kratkem času postala vsepovsod pričujoča organizacija množic, države in državi sredi okupirane, z žico obdane Ljubljane. Iz nje so vznikale partizanske brigade, plamen vstaje pa je zajel slovensko narodnostno ozemlje do najbolj oddaljenih kmečkih zaselkov na Koroškem in v Benečiji.

OF je bila simbol združitve vseh slovenskih ljudi. Iz tega gibanja sta zrasli naša prva resnično suverena slovenska državnost in zveza enakopravnih narodov in narodnosti Socialistična federativna republika Jugoslavija. Upravičeno podčrtujemo njegov ljudski, demokratični značaj, njegovo enotnost in naprednost, skladnost z interesi slovenskih delovnih množic.

Izročilo Osvobodilne fronte ni samo slavna zgodovina, vredna občudovanja zaradi izrednega poguma in vojaške sposobnosti majhnega slovenskega naroda, obsojenega na smrt. To so korenine, iz katerih raste drevo našega družbenega napredka. V tem izročilu je poročilo naše srečne prihodnosti in varnosti. Kajti vse, kar smo dosegli pomembnega, kar je utrjevalo moč in sposobnost za gospodarsko in kulturno živo napredovanje naše ožje in širše domovine, je povezano z izročilom frontovskega množičnega gibanja. In kadarkoli smo na naši poti naleteli na zunanje ali notranje ovire, smo jih vedno premagovali z močjo gibanja, z močjo organiziranih ljudskih množic, z zaupanjem vanje.

Tudi vsak naš prvi maj pomeni, da delavski praznik ne izgublja razredne vsebine. Nasprotno, kot vedno je tudi zdaj priložnost za utrjevanje in poglobljanje bistva razrednega boja delavcev skozi vso njegovo zgodovino.

Prav zato je dandanes vse bolj živa zgodovinska misel, delu čast in oblast. Ta kratka, a celoten smisel našega življenja obsegajoča misel, preveva našo ustavo. O čemer so sanjali in še dandanes sanjajo hlapci Jerneji po vsem svetu, si je jugoslovanski delavec z revolucionarnim bojem pridobil. Zastavil si je najplemenitejše cilje, kar jih je oblikovala človeška misel v vsej svoji zgodovini.

Ti ideali, ki jih je moč uresničiti edinole v sistemu socialističnega samoupravljanja, pa bodo postali življenje le s trdim delom. Zato ne smemo biti črnogledi, če na letošnji delavski praznik pač ne bomo prerežali toliko vrvic pred novimi tovarnami kot pretekla leta. V preteklosti smo veliko gradili, a se tudi odločili, da bomo napredek gradili zlasti s svojimi močmi. Le tako si bomo zagotovili bolj trdno gospodarstvo in na njem slonečo družbeno življenje. K temu nas zavezuje ves naš boj. Napredna naloga delavskega razreda je ustvariti razmere, v katerih bo odločal o razmerah in rezultatih svojega dela ter v svojih vrstah razvijal najširšo ustvarjalnost, poleg tega pa mora pri sebi in vseh drugih zaostri odgovornost za vse, kar se v družbi dogaja in o čemer se odloča. Od tega je najbolj odvisno, kdaj in s kolikšnim uspehom bomo obvladali gmotne težave, s katerimi se srečuje naša država in s katerimi se bo zaradi sedanjih gospodarskih in političnih dogajanj v svetu srečevala tudi v prihodnje.

Naš delavski razred in vse delovne ljudi čakajo pomembne naloge dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, katerih izpolnitev je pogoj našega prihodnjega uspešnega razvoja. Izpolnili jih bomo, če se bomo opirali na lastne sile in ustvarjalno delo, razvijali najširšo samoupravno aktivnost in krepili zavest o pomenu ciljev, ki so pred nami.

Zapletene naloge, ki nas čakajo, bomo uspešno izpolnili, ker neuklonljivo vztrajamo pri trajnih pridobitvah naše revolucije, katere so vgrajene v temelje Socialistične federativne republike Jugoslavije.

Naša revolucija je bila vselej v vponu. Tako bo tudi v prihodnje, saj so njeni nosilci delavci, organizirani kot vodilna družbena sila ter najtesneje povezani z vsemi delovnimi ljudmi in občani v enotno vseljudsko fronto.

FRANCI KAJBA

Pravica oseb z zmanjšano delovno sposobnostjo

V današnjem prispevku bi rada seznanila bralce o pravi- ci, ki jo ima oseba z zmanjšano delovno sposobnostjo (telesno in duševno prizadeta oseba), vendar ne oseba, ki ima status delovnega invalida (invalidnost, ki je posledica nesreče pri delu, izven dela ali poklicne bolezni), pač pa druge invalide osebe, ki nimajo pravic iz pokojninske invalidskega zavarovanja, imajo pravico do usposobitve ter vključitve v normalno življenjsko in delovno okolje. To pravico jim zagotavlja zakon o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb, ki je bil objavljen v Uradnem listu SRS, št. 18/76. Navedeni zakon je torej pravno formalno uredil status tistih

oseb, ki po kakršnih koli drugih predpisih nimajo statusa delovnega ali vojaškega invalida oziroma invalidnega otroka in zaradi tega niso mogle biti deležne posebnega družbenega varstva, značilnega za invalide osebe. Zakon o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb je točno opredelil, katere so te osebe.

Citiram 5. člen zakona:

„Za invalidno osebo, sposobno za usposabljanje za zaposlitev, se po tem zakonu šteje oseba, ki še ni dopolnila 45 let starosti in ki se zaradi svoje invalidnosti ne more brez usposobitve ustrezno zaposliti, nima pa lastnosti invalidne osebe s pravico do usposabljanja po drugih predpisih.“

Glede na to, da pravno dol-

očilo vedno zahteva tudi ob- razložitev, bom navedla, katere so te osebe. To so vse tiste osebe, ki niso bile v času, ko je nastopila invalidnost oziroma zmanjšana delovna zmožnost, v rednem delovnem razmerju. Ta kategorija ljudi je bila vse do sprejetja tega zakona predmet obravnave socialnega skrbstva, ki pa je te osebe obravnaval le kot kategorijo upravičencev do družbene denarne pomoči. Največkrat se je tudi tu zataknilo, saj so bile te osebe ponavadi mlajše, pod 50 let, in so morale pri Skupnosti socialnega skrbstva, če so hotele pridobiti pravico do denarne pomoči, predložiti izvid in mnenje komisije pri SPIZ Ljubljana, da je oseba invalid I. kategorije. Že

sam postopek ugotavljanja kategorije invalidnosti je dovolj zapleten, vendar te osebe, pri katerih je bilo evidentno, da so bolne, ker niso dobile zdravniškega spričevala za sprejem na delo, tega izvida in mnenja praktično niso mogle dobiti. In zakaj ne?

Zato, ker so zahtevki za ugotavljanje kategorije invalidnosti pripravljeni za tiste invalide, ki so zaposleni ali v bolnišnem staležu in jim gredo pravice do rehabilitacije, zaposlitve ali invalidske upokojitve iz delovnega razmerja.

Te druge osebe, ki pa niso bile v delovnem razmerju, se tudi zaposliti niso mogle, ker niso dobile zdravniškega spričevala, pa tudi izvida in mnenja o stopnji invalidnosti, s katerim bi dokazale, da so delovno nezmožne.

Bili so seveda tudi izjemni primeri, ko je taka oseba pridobila pravico do družbene denarne pomoči, vendar je morala izpolnjevati še vrsto drugih pogojev za pridobitev te pravice.

Takšen in temu podoben način reševanja oseb, ki so bile zmanjšano delovno sposobne, je odpravil zakon o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb. Pri pridobitvi katerekoli pravice, ki jo je deležen občan, pa je vsekakor treba pred tem izvesti postopek, na podlagi katerega se izda sklep o pridobitvi pravice. Tako je tudi pri ugotavljanju lastnosti invalidne osebe. Sam postopek nosilce izvajanja zakona o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb pa bom opisala v prihodnjem članku.

M. P.

J. S.

Nov gasilski dom za obletnico

Gasilsko društvo v Šmartnem pri Litiji je najstarejše gasilsko društvo v litijski občini, obenem pa tudi med najstarejšimi v Sloveniji. Letos bodo šmarski gasilci nadvse svečano proslavili ta visok jubilej, priprave na praznovanje pa so že v polnem teku.

Gasilska dejavnost v Šmartnem je imela že v preteklosti izredno velik vpliv na razvoj gasilstva v občini, saj je bilo Šmartno pred zgraditvijo južne železnice od Dunaja do Trsta veliko bolj razvit kraj kot takratna Litija. Za gasilstvo v Šmartnem pa je tudi značilno, da so krajanje Šmartnega in bližnje okolice zelo tesno povezani s svojim društvom žive z njim, delajo zanj in ga vsestransko podpirajo. Seveda pa ne gre prezreti tudi velike pomoči in

sodelovanja šmarske Usnjarne pri delu društva, saj mu pomaga v vseh ozirih, še posebno pa v zadnjih letih, ko šmarski gasilci gradijo nov gasilski dom. Pri gradnji novega doma pa je prostovoljno delo gasilcev in tamkajšnjih občanov spet prišlo v polni meri do izraza, saj vsak pomaga kolikor le zmore.

Osrednje slovesnosti, ki bodo imele tudi občinski značaj, so predvidene 16. in 17. junija, ko bodo poleg otvoritve novega gasilskega doma tudi velika gasilska parada, občinsko gasilsko tekmovanje, proslava, slavnostna seja društva ter otvoritev posebne razstave o razvoju gasilstva v Šmartnem. Ob tej priložnosti bodo izdali tudi posebno brošuro.

T. B.

POSVETOVANJE O INOVACIJSKI IN RAZISKOVALNI DEJAVNOSTI

Z lastno pametjo k novim dosežkom

Občinska raziskovalna skupnost je 22. marca 1984 organizirala problemsko konferenco o inovacijski in raziskovalni dejavnosti v občini Litija.

Konferenca, ki je bila dobro pripravljena, so se udeležili številni delegati iz OZD in drugih organizacij. V skoraj dve uri trajajočem pogovoru so temeljito pretresli omenjeno problematiko. Predvsem so se zadržali pri vprašanju motivacije in ustreznem vrednotenju te dejavnosti.

Problemska konferenca, ki jo je vodil predsednik odbora za pospeševanje inovacijskih in raziskovalnih dejavnosti tovarš Marjan Kokalj, je sprejela tudi naslednje sklepe:

— pospeševanje inovacijske dejavnosti na vseh področjih proizvodnega procesa mora biti stalna naloga poslovnih in strokovnih delavcev,

— delo na področju razvoja in raziskav je potrebno okrepiti z angažiranjem ustreznih strokovnih delavcev ob zagotovitvi prostorov in delovnih pripomočkov v vseh organizacijah, kjer so za to dane možnosti in potrebe,

— za razvoj in raziskave je potrebno nameniti več sredstev,

— delo na področju inovacijske dejavnosti je potrebno ustrezno vrednotiti in ga doseženim uspehom primerno nagradjevati,

— na vseh področjih je potrebno zagotoviti pretok novega znanja in tehnologije v proizvodne procese na osnovi povezovanja z znanstvenimi in raziskovalnimi organizacijami ter vključevanju kadrov z večjo strokovno izobrazbo,

— množično inventivno dejavnost je potrebno obravnavati kot pomemben dejavnik v prizadevanjih za stabilizacijo našega gospodarstva v vseh proizvodnih sferah,

— razvojni programi morajo biti zasnovani na znanstveno-raziskovalnem delu ob upoštevanju ekonomskih zakonitosti.

Skupščina raziskovalne skupnosti je sklepe problemske konference sprejela, dodala pa je še, da je treba v vseh OZD izdelati ali dopolniti akte o inovativni dejavnosti, kjer je treba opredeliti, kdaj se šteje delavcu dosežek v redno delovno zadolžitev in kdaj velja za inovacijo.

Potrebno je organizirati komisije in zadolžiti strokovne delavce za ocenjevanje in pospeševanje inovativnega dela.

Na seji skupščine, ki je bila 4. aprila 1984, so bila podeljena tudi priznanja INOVATOR LE-TA, ki so jih za leto 1983 prejeli: Alojz Sluga, Rado Jelenc, Franc Intihar, Bogdan Pucelj, Ivan Brovč, Adolf Erjavec, Franc Grošelj, Peter Grošelj, Janez Gorišek, Drago Kokovica in Niko Grum.

OBVESTILO

Skupnost socialnega varstva Slovenije je sprejela sklep, kdaj je uporabnik zaradi gmotnega položaja upravičen do oprostitve doplačila k stroškom zdravstvenih storitev (participacije).

Sklep določa, da je tak uporabnik oproščen plačila participacije (tudi njegovi družinski člani, s katerimi živi v skupnem gospodinjstvu in jih preživlja), če njegov povprečni mesečni dohodek preteklega leta ne presega 8.200 din na družinskega člana.

Participacije so oproščeni tudi kmetje, ki so oproščeni plačila prispevkov za zdravstveno varstvo, in tisti kmetje, katerih povprečni mesečni dohodek, izračunan iz katastrskega dohodka na člana družine, ne presega 8.200 din.

Uporabniki, ki so po omenjenem sklepu oproščeni plačila participacije, naj se zgledajo v Občinski zdravstveni skupnosti Litija, Ponoviška 3, kjer bodo dobili ustrezno potrdilo. Dokler si uporabnik ne pridobi takega potrdila, je dolžan plačati participacijo.

OBČINSKA ZDRAVSTVENA SKUPNOST
LITIJ

KRAJEVNA SKUPNOST SAVA

Temeljni kamen za obrat TKG

Konec marca so na Savi pri Litiji pod Berdajsovo gostilno na gradbišču položili temeljni kamen za obrat TKG Ljubljana. Ob prisotnosti predstavnikov občine Litija in Ljubljana — Bežigrad, vodilnih iz TKG in delavk, je direktor TKG Franc Kovačič v uvodnem govoru povedal, da bo v delovnem obratu prostora za 50 delavcev, ki bodo izdelovali kovinsko galanterijo izključno za izvoz. Nova zgradba bo stala dve stari milijardi in bo končana do decembra

1984. V nove prostore se bo preselilo 27 delavcev, ki so pred dvema leti začeli z redno montažo kovinskih izdelkov, predvsem raznih zaponk v zasebni hiši Hacetovih na Savi. Prvega aprila 1981 je pričelo delati najprej 13 delavcev, nato je 1. julija 1981 pričela delati druga izmena.

Predsednik SO Litija Bran-ko PINTAR je poudaril, da je tudi za občino Litija to pomemben dogodek, ker se tako pridobiva prostor za nove zaposlitve. Tudi pred-

sednik skupščine KS Sava Roman Berdaj se je zahvalil vsem, ki so kljub številnim ponudbam v Sloveniji in Dalmaciji izbrali prav vas Savo. Tako bodo dobile delo zlasti ženske v bližini svojih domačij.

Pionirji OŠ Sava so z deklaracijami o delu in ljubezni do vsega, kar raste, pozdravili graditelje, ki so pripomogli, da se bo v kraj, iz katerega so se pred leti množično izseljevale mlade družine, vrnilo novo življenje.

Plačevanje 2 % občinskega samoprispevka

V skladu s 3. točko 6. člena odloka o uvedbi občinskega samoprispevka za financiranje gradnje šolskih, telesno-kulturnih, zdravstvenih objektov, objektov otroškega varstva, kinogledališke dvorane in posebnih programov krajevnih skupnosti na območju občine Litija (Ur.l.SRS št. 6/80) so plačevanja samoprispevka oproščeni občani od osebnega dohodka iz delovnega razmerja v združenem delu in od nadomestil, ki ne prese- gajo 70% od povprečnega osebnega dohodka v SR Sloveniji za preteklo leto.

V letu 1983 je znašal povprečni mesečni čisti dohodek na zaposlene- ga delavca v SRS 18.259,00 din (Ur.l.SRS št. 7/84) — 70% je 12.781,30 din.

T. Z.

Učiteljevo delo bolje ovrednotiti

Brez dvoma je bila na marčevski seji vseh zborov občinske skupščine ena izmed najboljših razprav razprava o problematiki vzgoje in izobraževanja v občini. Predstav- niki šol in vrtcev so delegatom razgnili celotno problema- tiko vzgoje in izobraževanja v občini in razpravo ar- gumentirali z vrsto podatkov in ugotovitev. Kot rdeča nit pa se je skozi razpravo vlekla ugotovitev, da je nagraje- vanje učiteljev in vzgojiteljev tako zaostalo za drugimi (tu- di družbenimi) dejavnostmi, da je stanje v šolah in vrtcih že na robu vzdržnosti. Poklic in delo učitelja je postalo že tako nizko nagrajevano, da se temu našmihajo celo učenci v osnovni šoli, kot je povedala ena izmed delegat. Ob vsem tem pa učitelji in vzgojitelji vlagajo v svoje delo mak- simalne napore, delo opravljajo kvalitetno, pa tudi rezul- tati njihovega dela so zelo dobri. Predstavnica litijske šole je npr. postregla s podatki o izredno dobrih uspehih učencev litijske šole v šolah srednjega usmerjenega izob- raževanja, kar je zanesljiv pokazatelj kvalitete dela učiteljev.

Zanimiva je tudi misel delegata, ki je menil, da so naše sedanje gospodarske težave tudi posledica naših vlaganj v izobraževanje pred leti. Na osnovi tega pa lahko prič- kujemo tudi ustrezno stanje čez nekaj let, ko se bodo po- kazale predvsem posledice današnjih vlaganj in skrbi za izobraževanje.

Poročilo o vzgoji in izobraževanju so delegati sicer sprejeli, tudi večino od predlaganih stališč in predlogov, vendar pa kakšnega trdnega sklepa ali ukrepa za izbolj- šanje osebnih dohodkov učiteljev in vzgojiteljev v naši občini delegati vseh treh zborov niso uspeli sprejeti, saj je treba k rešitvi te problematike pristopiti načrtno, konkretno in z veliko verjetnostjo uspešnosti. Seveda pa bi se kazalo o tem temeljito pogovarjati predvsem z delavci v združenem delu, ki navsezadnje namenajo denarna sred- stva za vzgojo in izobraževanje. Zelo odgovorno nalogo pa je v zvezi s tem dobil tudi Občinski sindikalni svet Litija, ki bo celotno problematiko materialnega stanja šolstva proučil in izdelal sanacijski program za izboljšanje ma- terialnega položaja učiteljev in vzgojiteljev.

Stabilizacijski načrt je sprejet

Občinska skupščina je po razgibani razpravi sprejela dolgoročni program gospodarske stabilizacije v občini, ki jo je zborom predložil izvršni svet. Delegati so pred tem obravnavali tudi osnutek načrta, ki je bil v razpravi bistveno dopolnjen. Vendar pa se delegati na skupni seji zborov občinske skupščine dolgo niso mogli sporazumeti pri nekaterih opredeljenih pristopih k boljšemu gospodarjenju. Na koncu so program vendarle sprejeli, izvršni svet pa pooblastili, da se pripombe iz razprave prouči in oblikuje končni tekst dokumenta, s katerim bodo seznanjene vse organizacije združenega dela, družbeno- politične organizacije in delegatska struktura.

T. B.

Iz kmetijstva

KORUZA

V intenzivni živinoreji je koruza nepogrešljiva. Pri govedu predstavlja solirana cela rastlina (vsaj v zimskem obdobju) pretežni del obroka. S pridelki travinja in s silažno koruzo zagotovimo vso potrebno količino čim kakovostnejše voluminozne krme.

Za koruzo je značilno, da samo sebe prenaša, zato je lahko 2—3 leta pridelujemo na isti njivi. Če pa je dalj časa sejemo na isto mesto, se

lahko preveč razširijo nekatere bolezni (bušava snet), škodljivci (koruzna vešča) in pleveli. Glede prejšnjega posevka koruza ni zahtevna in lahko sledi vsaki poljščini, prav tako je sama kar dobra predhodnica drugim poljščinam.

1. IZBOR HIBRIDOV

Izbir hibridov moramo predvsem prilagoditi podnebnim t.j. toplotnim razmeram. Zanesljivost pridelovanja povečamo, če izberemo

lahko preveč zgodnejši kot poznejši hibrid, čeprav bo pridelek zato manjši. Vse hibridne sorte imajo to slabo lastnost, da se v enem letu izrodijo. Takšno seme pa da 10—20% manjši pridelek. Zato je edino pametno, da vsako leto nabavimo hibridno seme, čeprav je drago, saj nam večji pridelek povrne ta strošek. Na našem območju pridejo v poštev sami hibridi, in sicer iz razreda 200 — zgodnejši in 300 — nekoliko poznejši, ki dozorejo do srede septembra. Priporočeni hibridi so:

Hibrid oblika zrnja	tip hibridiz.	zrelostni razred	uporaba
ZPTC 196 poltrdinka	3 x	sredina 200	zrno
BC 290 poltrdinka	4 x	sredina 200	zrno, silaža
OSSK 247 zobanka	2 x	konec 200	zrno, silaža
BC 264 zobanka	2 x	konec 200	zrno
ZPSK 37-t poltrdinka	2 x	300	zrno, silaža

Pojasnilo k tabeli:

— tip hibridizacije

Dvolinijski hibridi so v primerjavi s trilinijskimi in še zlasti s štirilinijskimi odlikujejo z večjo rodovitnostjo, vendar so zahtevnejši glede rastnih razmer. Za manj ugodne rastne razmere (podnebje, tla, agrotehnika) so primernejši štirilinijski in trilinijski hibridi.

— oblika zrnja

Za slabše rastne razmere (težka, vlažnejša tla, hladnejša območja) so poltrdinke primernejše kot zobanke, ker so rastline močnejše in v mladosti hitreje rastejo. Pomembno pa je tudi to, da vsebuje zrnje poltrdink in trdink več beljakovin.

2. PRIPRAVA ZEMLJE

Težja tla že jeseni globoko preorjemo. Ko se spomladi površina njive primerno osuši, gremo enkrat do dvakrat s predsetvenikom po njivi, nato je njiva pripravljena za setev. Če pa smo jesensko globoko oranje iz kakršnihkoli vzrokov opustili (lažja, peščena tla) opravimo spomladi najprej plitvejšo oranje (do 15 cm), nato sledi površinska obdelava do drobnogruščaste strukture. Na tako obdelani in poravnani njivi ne zastaja voda, setev lahko dobro opravimo, seme pa dobro in enakomerno kali.

3. SETEV

Sejemo, ko se zemlja ogreje na okoli 10°C, to je pri nas

po 1. maju. Na težkih tleh sejemo v globino 4—5 cm, na lahkih tleh pa nekoliko globlje (6—7 cm). Gastota setve je odvisna od ranosti sort (rane sorte so manj

bujne in nižje kot pozne) in od namembnosti posevka (silažno koruzo sejemo okoli 10% gosteje kot koruzo za zrnje); Na m² naj bi bilo ob žetvi naslednje število rastlin:

zrelostni razred	za zrnje	za silažo
200	7—8	8—9
300	6—7	7—8

Sejemo na medvrstno razdaljo 65—75 cm. Razdalja med semeni v vrsti (v cm) pri različni medvrstni razdalji pa je naslednja:

	število rastlin na m ² ob žetvi			
	6	7	8	9
medvrstna razdalja	razdalja med semeni v vrsti			
65 cm	21	18	16	14
70 cm	20	17	15	13
75 cm	19	16	14	12

Potrebna količina semena je odvisna od debeline t.j. absolutne teže semena (teža 1000 zrn) in gostote setve. Pri nas je potrebno sejati okoli 25—30 kg semena/ha.

4. GNOJENJE

Hlevski gnoj zaorjemo že jeseni, le na lahkih tleh tudi čimbolj zgodaj spomladi in sicer 20—30 t/ha. Tako za pridelek zrnja 6—75, tg/ha kot pridelek silaže 40—50 t/ha gnojimo z enako količino mineralnih gnojil, in sicer: 70—140 kg/ha, 60—80 kg P205/ha in 100—140 kg K₂O/ha. Celotno količino fosforja in kalija lahko pognojimo jeseni ali spomladi pred oranjem. Ker pa PK gnojil ni na voljo, pač pa različne kombinacije NPK gnojil, jih raje uporabimo spomladi, da se dušik preveč ne izpere, in sicer ob plitvem spomladanskem oranju. Ker tako dodan dušik leži dovolj globoko, pride v poštev v zelo občutljivem prvem spomladanskem obdobju, ko koruza še nima dovolj na-

rejenih korenin v večji globini. Ravno pomanjkanje dušika je poleg običajnega majskega hladnega vremena glaven vzrok, da je koruza pri nas v tem času ponavadi rumenkasta in da počasi raste. Pred predsetveno obdelavo damo ves preostali dušik, razen če nameravamo koruzo še dognojovati. Pri nas je upravičeno dognojevanje z dušikom (KAN ali UREA) in sicer ko doseže koruza 15—20 cm višine. Ta obrok naj vsebuje 25—30% vsega dušika, zato moramo obrok ob pripravi setvišča za koruzo ustrezno zmanjšati.

5. VARSTVENI UKREPI

Za zatiranje širokolistnih plevelov uporabljamo naslednje herbicide: ATRA-

ZIN 50 WP 3—5 kg/ha, AT-RAPIN 50 WP 3—5 kg/ha. Uporabimo jih pred vznikom ali po vzniku koruze, toda najpozneje, ko ima koruza razvite 3 prave liste. Za zatiranje travnatega plevela (kostreba, muhič, divji serek, divje proso, krvava srakonja) uporabljamo: LASSO EC 4—6 l/ha, DUAL 500 2—3 l/ha pred vznikom koruze. Za zatiranje plevela uporabljamo STRAPIN 50 WP 60—10 kg/ha ali SIMAPIN 6—10 kg/ha prav tako pred vznikom koruze. Za zatiranje slaka in osata uporabljamo DEMERBAN A 1,5—2,5 l/ha, DEMERBAN FORTE 1,5—2,5 l/ha v razvojni stopnji koruze, ko ima 3—4 prave liste.

6. SPRAVILO

Način spravila prilagajamo potrebam. Mi se bomo omejili na spravilo silažne koruze. Najugodnejši čas spravila je, ko rastline vsebujejo 30% suhe snovi. To vsebnost suhe snovi pa doseže posevek v vošeni zrelosti, tedaj je zrnje še toliko trdo, da ga lahko gnetemo kot vosek. V tej zrelosti je ličkanje storža porumenelo. S kratko rezjo pospešimo iztiskanje zraka iz silaže in bolje razbijemo koruzno zrnje, ki ga sicer odraslo govedo slabše krajša. Daljša rez je dopustna, če je koruza premalo zrela ali če dobijo krave polnjenjem silosa in dobim tlačenjem izločimo zrak, ki neugodno vpliva na kakovost silaže. V nizkih koritastih silosih ter kupih obvezno tlačimo s traktorjem. Silažo pokrijemo s folijo, ki jo obtežimo. Najbolje to storimo, če jo obtežimo s sipkim materialom po vsej površini D. ŽLABRAV

VRTNARIMO Z VAMI

Kmalu bo maj. Zakaj postanemo živahnější, če nam nekdo samo omeni ta mesec? Mar samo zato, ker sledi nestanovitnemu aprilu, katerega črka „r“ nas spominja na hladne zimske dni? Kakor koli že, maj pomeni za nas konec zime in mraza. Ob tem imenu razmišljajo mladi predvsem o ljubezni in prijetnih nočeh, malo manj mladi pa na cvetoči sadovnjak in tople majske plohe. Otroci iščejo v tem mesecu danes že redke majske hrošče, da bi napravili v svojem razredu razposajeno veselje. Seveda bodo našli hrošče kaj kmalu lahko le še kot čokoladni surogat v kakšni slaščičarni, prave bomo z intenzivno uporabo zaščitnih sredstev kaj kmalu popolnoma zatrli. Nam, vnetim vrtnarjem, pa je maj vsako leto znova prijetno pričakovanje, saj nam daje prve izdelke — sočno berivko, rezko redkivko in sladek špargelj. Prijetno je zaznati tudi prve spomladanske vonjave cvetočega španskega bezga in se vedno znova čuditi naravi, kako nam more nuditi toliko čudovitih spomladanskih cvetlic najrazličnejših barv. Seveda pa nas zna maj tudi močno razočarati, kajti slabi, deževni dnevi niso redki in „ledeni možje“ so še le nekje v sredini meseca.

V OKRASNEM VRTU je mogoče storiti še marsikaj, zlasti če nas je mokro aprilsko vreme pri delu onemogočilo. Prva polovica maja je ugodna za presajanje iglavcev, rododendronov in azalej. Rododendrone in azaleje na prostem je potrebno pognojiti, vendar le s specialnimi gnojili (ERIKAL). Če le-

teh nimamo, si lahko pomagamo s kislo šoto. Novo posajene vrtnice moramo okopati, divjake pa odstraniti tesno ob koreninskem vratu. Odcvetele dele tulip, narcis, rododendrona, azalej, španskega bezga (majnice) in drugih cvetnic moramo odstraniti, ker odvzemajo rastlinam sicer preveč moči. V prvih majskih dneh smemo posaditi na prosto tudi že georgine, gladiole, lilije in kane. Občutljivejšje enoletnice, kot so astre, zanjčki, cinije, salvije in begonije, smemo saditi na prosto šele v drugi polovici meseca.

Popenjalke in ovijalke bomo morali privezati, njihove mladice pa usmeriti v željeno smer. Trato moramo začeti redno kositi, hkrati pa začeti uničevati plevel na trati (uporabiti Tratin special). Če nimamo na razpolago specialnih gnojil za trato, bomo uporabili pač žvepleno kislj amonijak, in sicer preko celega poletja, mesečno po 20 gr na 1 m² travne površine, vendar vedno le pred dežjem. Če imamo posajene v trati tulipe, narcise in kroke, teh mest izjemoma ne bomo kosili vse

Zaščitna sredstva, ki jih uporabljamo v domačem vrtu:

Brassicol (klornitrobenzol) uporabljamo za zatiranje solatne gnilobe, za preprečevanje setvenih bolezni, kot sta padavica in črna ostebelnica) ter za prašenje gomoljev, gladiol in krompirja.

Orthocid 50 (kaptan sredstvo) uporabljamo proti rji, listni in oljni pegavosti, rjavjenju korenin, za razkuževanje vode in prsti.

Karathen (krotonat) deluje predvsem proti plesni na vrtnicah, kumarah, krizantemah, jablanah, zoper ooid na vinski trti.

Dithan M 45 je učinkovit proti krompirjevi plesni in peronospori.

Metasykstop uničuje kot zalivke listne uši, rdečega pajka in delno tudi kaparja.

MARKO JELNIKAR

dotle, dokler jim listi ne bodo porumeneli.

Mesec maj je najprimernejši čas tudi za zasejavanje trate, konec meseca pa smemo nesti na prosto že tudi balkonske cvetlice in posodovke.

Tudi v ZELENJADNEM VRTU bo v maju dela več kot dovolj. V prvih majskih dneh smemo posejati kumare, nekoliko pozneje že tudi fižol, konec meseca pa smemo prenesti na prosto že tudi paradiznik, papriko, melone, artičoko in novozelandsko špinačo. Paprika in melona imata radi mnogo toplote, zato jima bo ugajalo, če bomo poskrbeli v prvih tednih za primerno pokrivalo (polivinil, 80 do 100 cm visoko iznad sadik). V tujini uporabljajo v ta namen t. i. „rastčo folijo“, ki „raste“ hkrati z rastlino. Skrajni čas je že tudi za redčenje prepogosto posejanega korenčka, peteršilja, črnega korena, čebule, radiča in rdeče pese. Ne smemo pozabiti še na osipanje zgodnjega krompirja in graha.

Tudi v SADNEM VRTU bomo potrebni. Če bo nakazalo sadno drevje letos bogat rod, moramo poskrbeti za dopolnilno gnojenje. Pest nitrofoskala na 1 m² bo zadostovala. Gnojenje bo zlasti delovalo hitro, če ga bomo raztopili v vodi in vnesli v območje koreninskega sistema. Poskusimo enkrat tudi z mulčenjem. Odkos mlade trave za spremembo letos ne bomo kompostirali, temveč ga razstrli okoli stebel drevnine, s čimer bomo poskrbeli za dobro počutje le-teh: tla, ki jih bomo mulčili, bodo ostala rahla, zračna in dalj časa vlažna. Hkrati bomo zatrli plevel okoli sadik, te pa pognojili.

Če bo nastopilo dolgotrajno sušno vreme, bomo zlasti mlado sadno drevje izdatno zalivali. Poskrbeli bomo za podkladanje slame pod jagode, hkrati pa odbrali najbolj cvetoče in zdrave sadike in jih obeležili. Kasneje bomo samo te uporabili za razmnoževanje. Vseskozi pa moramo budno opazovati, kaj se dogaja na sadnem drevju: po odvetenju ga moramo sicer škropiti proti glivičnim boleznim, insekticide pa bomo uporabili le tedaj, če ne bomo opazili zajedalce, ptic, ki bi jih zatrle, pa ne bo.

S POSTAJE MILICE LITJA

KDO JE LASTNIK ZASEŽENIH PREDMETOV?

Stanetu K. iz Zagorja smo zasegli več predmetov. Ugotovili smo, da je meseca avgusta ali septembra 1982 skoli odprto trikotno okno odprl vrata osebnega avtomobila ZASTAVA 750 bele barve, ki je bil parkiran ob cesti v bližini osnovne šole na Polniku. Iz prtljavnika je nato vzel amortizer, zračno tlačilko, metlice za brisalce, klešče kombinirke in tračni meter. Iz drugega osebnega avtomobila ZASTAVA 750 bele barve, pa je na isti način odnesel zračno tlačilko. Obe vozili je po tatvini zaklenil, da lastnik ne bi takoj opazil tatvine. Oškodovanca prosimo, da predmete prevzame na postaji milice Litija.

MLADINA NA POTI IZ DISKOTEKE

Ugotavljamo, da mladinci nimajo primernih prostorov, kjer bi se lahko sestajali, zato se največ za družujejo po gostinskih lokalih in diskoteki v Ribčah. Prav v diskoteki se zadržujejo pozno v noč, saj je odprta tudi preko

obratovalnega časa. Tu se mladi spoznavajo s problematičnimi sovostniki iz drugih krajev. Ko se vračajo iz diskoteke, zagrešijo razna kazniva dejanja (vlamljajo v avtomobile, krajejo bencin...). Zadnje čase prihaja tu tudi do kršitev JRM in pretepot med lastnikom sodelavci in gosti, ki v diskoteki niso zaželeni. Zadnji pretep se je razvil do take mere, da je med njim prišlo tudi do dveh kaznivih dejanj poškodovanja tuje stvari. Končni epilog pa bo razviden iz odločb sodišča in sodnika za prekrške.

Pravi vandalizem pa so nekateri gostje diskoteke pokazali v noči iz 17. na 18. marec 1984, ko so šli peš na železniško postajo v Kresnice. Od odcepa za Ribče do avtobusne postaje v Ribčah so ob regionalni cesti ter naprej ob lokalni cesti do železniške postaje v Kresnicah ruvali prometne znake, snežne opozorilne drogove, jih lomili in metali po sredini ceste ter s tem resno ogrozili varnost cestnega prometa. Kje je tu zavest? Zakaj tako? Ali res ni nihče pomislil, da so s tem povzročili družbeno škodo, da so resno ogrozili varnost in prav lahko bi prišlo do kakšne hude prometne nezgode. Tako početje je vredno najhujše obsodbe in ni besed, ki bi jih lahko izrekli tem mladim objestnežem.

KRIMINALITETA

V mesecu marcu 1984 smo zabeležili 43 kaznivih dejanj. Od tega je bilo kar 26 kaznivih dejanj vloma, in to predvsem v osebne avtomobile ter kokošnjake.

OPOZORILO PRED PRODAJALCI PO HIŠAH

Vse pogostejše se pojavljajo osebe, ki po hišah prodajajo razne artikle, predvsem pletenice. Ljudje jih vabijo v stanovanja in v nakupovalni ali pa tudi prodajni mrzlici rado kaj izigine oziroma zamenja lastnika. Občani tavno opazijo tudi čez daljši čas, takrat, ko je že prepozno. Redki pa so tudi občani, ki o teh prodajalcih obvestijo postajo milice ali oddelke inšpekcijskih služb pri skupščini občine Litija. Prodaja po hišah ni dovoljena in ti ljudje za to nimajo nobenega dovoljenja. Njihov cilj pa je, da pri tem na spreten način izvršijo kazniva dejanja. Torej, bodimo previdni, da ne bomo kasneje razočarani.

POSTAJA MILICE

Steklina v občini Litija pojenja

Bilo je zelo hudo, toda prevelika panika bi tudi ne bila umestna. Povedati je treba, da je v obdobju od lanskega novembra do sedaj 49 živali pozitivno reagiralo na steklino, to se pravi, da so bile živali stekle. Od tega je bilo 48 lisic in 1 jazbec. Intenzivno se je delalo na tem, da ugotovimo stanje obelih živali za steklino v naši občini. Zaradi tega smo v lanskem letu in letos poslali v virološko analizo v VTOZD pri Veterinarski fakulteti 141 lisic, mačk in psov. Med njimi je bilo največ lisic. Le na tak način smo se trudili, da bi zaščitili zdrave ljudi, domačih živali in ostale divjadi. Tako imamo v „rokah“ konkretno epizootiološko oziroma epidemiološko sliko o steklino.

O steklino, ki je zajela tudi občino Litija (v največjem obsegu od vseh slovenskih občin), so bili objavljeni tudi trije članki, in sicer dva v Glasilu občanov občine Litija in eden v časopisu Delo. V Glasilu je bila objavljena tudi Odredba o zatiranju in izkoreninjevanju te hude bolezni živali in ljudi, ki jo imenujemo zato zoonoza. Srečni smo, da do sedaj v naši občini za to boleznijo ni zbolel noben človek.

Kjub temu da so ljudje bili preko navedenih člankov in lepakov že obveščeni, naj na tem mestu ponovimo še nekaj strokovnih nasvetov:

1. Če se lisica približa psu, ki je privezan, in se z njim spopade, je prav gotovo obolela za steklino.

2. Vsaka najdena, poginjena ali povožena lisica je tudi sigurno stekla.

Občani Litije so že bili ustno ali pisno obveščeni o tem, kako postopati v takih primerih. Z rokovnicami ali vrečkami na rokah naj postavijo tako žival v PVC vrečko, vrečo je tre-

ba trdno zavezati, na konec vrvice se priveže karton, na katerem se predhodno napiše kraj uplenbe živali, ime uplenitelja in če je bila žival v kakršnemkoli stiku z ostalimi živalmi ali človekom.

Steklino povzroča virus, ki napada živčne celice. Virus se prenaša s slino stekle živali bodisi z ugrizom ali pa dotikom slin z ranjeno kožo. Tuji avtorji pišejo, da niso znani primeri prenosa stekline od gravidne samice na mladice, prav tako omenjajo, da se s krvjo bolezni ne prenaša. Virus je zelo občutljiv na sončne žarke in na toploto. Pri sobni temperaturi pogine že prej kot v enem dnevu, pri 50°C v pol ure. Pri višjih temperaturah pa v momentu.

Za nas so važna dognanja, da virus prenaša izredno nizke temperature in se bolezni pojavlja v hladnih mesecih. Za uničevanje virusa se lahko poslužujemo detergentov, ki so na bazični osnovi, npr. bis, ali pa živega apna.

Pohvale vredno je, da nam pri zatiranju stekline pomagajo delavci postaje milice Litija. Pri zatiranju stekline so dobro delovale le nekatere lovške družine, k vste opr. Dole pri Litiji, Polščnik, Kresnice. Zdi pa se, da kot ostale lovške družine niso v tem pogledu naredilo dovolj.

Za konec pa še to. Izvršni svet SO Litija je na seji skupščine sprejel sklep, da iz proračuna plača vsakemu uplenitelju lisice 300 dinarjev. Ostale stroške, ki jih ima uplenitelj v zvezi s tem, naj plača lovška družina. Uplenitelj oziroma lovška družina naj pošlje vsako odstreljeno, povoženo ali poginjeno lisico na Komunalno Litija, v zmrovalno skrinjo, ob nedeljah in sobotah pa se naj zgleda na postaji milice, kjer imajo ključke od Komunalne in skrinje.

JOŽE URBAJS, dipl. vet.

Izvoljeni funkcionarji občinske skupščine Litija

Vsi zbori občinske skupščine so na skupni seji za predsednika občinske skupščine izvolili Branka Pintarja, za podpredsednika Janka Hauptmana, za predsednika družbenopolitičnega zbora Franca Malija (podpredsednik Adolf Pajtlar) in za predsednico zbora krajevnih skupnosti Evo Kovič (podpredsednik Jože Kovič). Vsi funkcionarji so navedene dolžnosti opravljali tudi v preteklih dveh letih.

Poleg tega so delegati vseh treh zborov tudi izvolili Franceta Popita za predsednika predsedstva SR Slovenije, Janeza Stanovnika pa za člana predsedstva. Družbenopolitični zbor pa je na ločeni seji izvedel nadomestne volitve v družbenopolitični zbor skupščine SR Slovenije. Vsi kandidati so bili soglasno izvoljeni.

T. B.

Branko Pintar, predsednik SO Litija

Janko Hauptman, podpredsednik SO Litija

Franc Mali st., predsednik DPZ

Anton Savšek, predsednik zbora zdr. dela

Eva Kovič, predsednica zbora kraj. skupnosti

● KS POLŠNIK

Uspela predstava gledališke skupine

Običaj je že, da vsako leto v marcu gledališka skupina uprizori igrjo, ki je navadno povezana s praznovanjem 8. marca. Letos smo si 18. 3. krajani Polšnika ogledali dramo Mateja Bora KOLESA TEME. Predstava je zelo uspela in obiskovalci so jo nagradili s številnim obiskom in bučnim ploskanjem. Posamezniki so s svojo interpretacijo vlog navdušili gledalce in s tem pokazali plod 10-letnega vztrajnega dela. Žal pa so se člani gledališke skupine zelo hitro in mimo sklepa IO KUD odločili za proslavljanje sicer skromnega, a pomembnega jubileja — 10. obletnice uprizoritve prve igrje. Zato je bilo v organizaciji opaznih nekaj spodrslijajev, ki bi jih s premišljenim in načrtnim pristopom lahko obšli. Izročili so zahvalo za 10-letno delo dosežani režiserki, ob tem pa pozabili na vrsto glavnih igralcev, ki so „stebri“ gledališke dejavnosti, saj so vse uprizoritve iger in izvedbe proslav temeljile na njihovi interpretaciji glavnih vlog. Tako je jubilej izvenel zelo blede in bežno, brez čestitk in prikaza njihovega zelo bogatega in plodnega dela.

Zato je prav, da na tem mestu gledališki skupini v imenu vseh krajanov izrečem iskrene in tople čestitke, hkrati pa zaželim še mnogo uspešnih predstav ter veliko dobre volje in veselja pri nadaljnjem delu.

Uspel obrambni dan

Zadnjo soboto v marcu so učenci in učitelji Osnovne šole Dušan Kveder—Tomaž Litija uspešno izvedli obrambni dan. Delavci šole so se zbrali že ob 6,30 uri in preizkusili svojo obrambno pripravljenost. Z delom po ekipah so končali ob 7.45, ko so se pričele običajne aktivnosti z učenci.

Učenci 5. razredov so obiskali Končarjevo domačijo na Golščah ter 6. razredi Ronkarjevo na Zgornji Slivni. Učencem so pripovedovali svoja doživetja borci Eva Kovič, Zvone Bric, Dušan Gnezda, Franc Mali in Franc Žibert.

Zahvala pa velja tudi vodstvu teritorialne obrambe, Galski enoti Predilnice Litija, civilni zaščiti in oddelku za ljudsko obrambo Skupščine občine Litija, ki so strokovno popostrili in hkrati obogatili zahtevni program obrambnega dne.

M. B.

● VKLJUČEVANJE MLADINK IN MLADINCEV — PROSTOVOLJCEV V ENOTE TERITORIALNE OBRAMBE

POMEMBNA IN ZAHTEVNA NALOGA

Mladi predstavljajo pomemben subjekt splošne ljudske obrambe, za teritorialno obrambo pa pomembno tudi pomemben kadrovi vir. Tako je evidentiranje in vključevanje mladink in mladincev — prostovoljcev v enote teritorialne obrambe pomembna in zahtevna naloga.

Akacija vključevanja mladink in mladincev — prostovoljcev v enote teritorialne obrambe je pripomogla, da je vse več mladink — članov ZSMS vključenih v štabe in enote teritorialne obrambe. Tako je mladinska organizacija dobila pomembno vlogo znotraj teritorialne obrambe, še posebej po sprejetju in uveljavljanju statutarne sklepa o organiziranosti in delovanju aktivov ZSMS v eno-

tah teritorialne obrambe. Mladi prostovoljci — člani ZSMS zasedajo v enotah teritorialne obrambe pomembno mesto in hkrati veliko prispevajo k uresničevanju koncepta splošne ljudske obrambe. Mladim je tako omogočen napreden stik z oboroženo komponento.

V naši občini smo do sedaj uspešno izvajali nalogo evidentiranja in vključevanja mladink in mladincev — prostovoljcev v enote teritorialne obrambe. Od leta 1971, ko je bila izvedena prva večja akcija vključevanja prostovoljcev, pa do danes, je bila v enote teritorialne obrambe naše občine vključena že velika množica mladink. Nekatera dekleta, ki so bile vključene kot mla-

dinke—prostovoljke, so se odločile, da ostanejo v teritorialni obrambi tudi kot žene—obveznice. Vse naloge v zvezi z vključevanjem prostovoljcev sta izvajala OŠTO Litija in OK ZSMS Litija, sodelovala pa sta tudi OO ZZB NOV Litija in OK ZRVS Litija.

Ugotavljamo pa, da se interes mladink za vključevanje v teritorialno obrambo zmanjšuje, kar pa je posledica slabega motiviranja in informiranja mladincev. To pa ni samo krivda mladinskih organizacij, ki pri evidentiranju prostovoljcev največkrat ostanejo osamljene (razen pomoči OŠTO) in se poslužijo kampanjskega evidentiranja, ampak tudi ostalih družbenopolitičnih organizacij v občini, ki tej nalogi posvečajo premalo pozornosti. Vse družbenopolitične organizacije v občini, krajevni skupnosti ali delovni organizaciji so dolžne seznanjati mladino z razvojem zamisli splošne ljudske obrambe in z možnostmi vključevanja mladink v teritorialno obrambo. Samo tako široko angažiranje vseh družbenopolitičnih dejavnikov bo pripomoglo k premagovanju zastarele miselnosti, ki se še vedno pojavlja pri starejših ljudeh, pri katerih pogosto zasledimo tudi subjektivne elemente odpora proti vstopanju mladink v enote teritorialne obrambe. Pogosto so mnenja, da se mladina vključuje vanje le zaradi avanturizma in izmikavanja šolskim in delovnim obveznostim. Taka mnenja prav gotovo ne sodijo v našo socialistično samoupravno družbo; mladinka—mladinec, ki se za vstop odloči iz prej navedenih razlogov, pa ne sodi v naše vrste. Prav tako obstaja velik odpor staršev do vključevanja mladink deklet, kar pa bi lahko rešili s posebno akcijo dogovarjanja s starši oziroma s sodelovanjem staršev pri usposabljanju mladink in mladincev — prostovoljcev. Vključevati je treba tako dekleta kot fante, kajti nenehno moramo imeti pred očmi pomembno in docela enakopravno vlogo deklet v teritorialnih enotah. Spomnimo se narodnoosvobodilne borbe, ko je bilo v partizanske vrste vključenih veliko deklet in žena, ki so se izkazale kot hrabre borke in so nešteto dvigale moralo v svoji enoti. Tako lahko ugotovimo tudi v naših enotah teritorialne obrambe, v kateri so vključena dekleta, večja prizadevanja pri izvrševanju zadanih nalog in večje tovarstvo.

Evidentiranje in sprejem mladink in mladincev — prostovoljcevnote teritorialne obrambe ne smemo izvajati v okviru ozkega kroga mladink, ampak moramo akcijo še bolj razširiti med srednješolsko, delavsko in kmečko mladino. Za to aktivnost pa moramo bolj zainteresirano pripravljati osnovnošolsko mladino. OŠTO Litija je v letošnjem letu že sodeloval na obrambnem dnevu osnovne šole Litija, na katerem so teritorialci učence seznanili s

pehotno oborožitvijo, izvedli pokazno streljanje ter podali teoretični prikaz oborožene komponente v Jugoslaviji s poudarkom na organiziranosti teritorialne obrambe v občini.

Učence so seznanili tudi z vojaškimi poklici in možnostmi za šolanje na vojaških šolah, ki imajo tudi svoje prednosti, saj imajo gojenci teh šol brezplačne učbenike, obleko in bivanje v internatu. Za plačilo morajo po končanem šolanju določeno obdobje ostati v vojaški službi, kasneje pa imajo možnost zaposlitve tudi v civilnih službah.

Vojaški poklic — starešina v JLA največkrat in najraje jemljemo preveč enostransko in mu tako delamo krivico. Starešino si največkrat predstavljamo kot resnega, strogega, neizprosnega, uniformiranega moža, postavljenega v neki okvir pravil in ukazov, ki ne dovoljujejo odstopanja (taktični starešina). A

vedno pri tem pozabljamo, da opravlja le svoje delo kot vsak drug delavec, ki mora ravno tako upoštevati določene norme, katere pa ponavadi kar spregledamo. Pozabljamo, da je njegovo delo posebnega družbenega pomena, ki terja največjo mero odgovornosti, a vendar je to najbolj častno delo, saj je starešina vsak dan neposredno v službi za obrambo domovine.

Biti prostovoljec v enoti teritorialne obrambe, vedno pripravljen z orožjem v roki braniti domovino in njene vrednote, je prav tako čast in ponos vsake mladinke — mladina.

Sodelovanje OŠTO Litija na obrambnem dnevu osnovne šole Litija je bilo vsekakor pozitivno, tako da sta se že tudi osnovna šola Šmartno in Gabrovka dogovarjali z OŠTO Litija za podobno sodelovanje.

Tudi v letošnjem letu bo OŠTO Litija v mesecu juniju izvedel večdnevno usposabljanje in svačano zaprisego mladink in mladincev — prostovoljcev za sprejem v enote teritorialne obrambe občine. Pridobivanje in evidentiranje mladink in mladincev je stalna naloga OK ZSMS Litija in njenih osnovnih organizacij. M. K.

Tudi ti postani prostovoljec — prostovoljka v enotah TO

Tudi letos bomo imeli v juniju v šolskem centru na Slatini usposabljanje mladincev in mladink — prostovoljcev v enotah teritorialne obrambe. Usposobiti moramo 30 mladincev — prostovoljcev, ki bodo dobili uniforme, in bodo, razporejeni po enotah, postali aktivni člen pri obrambi naše domovine.

Kdo je lahko mladinec—prostovoljec v enotah TO?

Prostovoljec je lahko vsak mladinec ali mladinka, ki to želi in je star najmanj 15 let ter še ni odslužil vojaškega roka.

Kakšne so njegove pravice?

Njegova največja pravica je, da v primeru potrebe brani svojo domovino. Sodeluje v vajah enote, v katero je razporejen. Pred razporeditvijo lahko izrazi željo, v kakšno specialnost bi želel biti razporejen. Če je le mogoče, se upošteva tudi želja, v katerem rodu bi želel služiti vojaški rok.

Kakšne so njegove dolžnosti?

Udeležiti se mora 4-dnevnega usposabljanja ter se udeleževati vaj enote, v katero je razporejen. Udeleževati se mora tudi pohodov mladinske pohodne partizanske brigade Slavko Šlander.

Kako se prijavi?

Prijavite se na Občinski konferenci ZSMS Litija, Pono-viška c. 6, ali v svoji osnovni organizaciji ZSMS.

PA ŠE TO!

Vsa zaposlena izvenšolska mladina (16 do 17 let, tisti ki niso nadaljevali šolanja) ima obvezno štirinajstdnevno predvojaško usposabljanje. Če pa postanejo prostovoljci TO, bo usposabljanje trajalo le štiri dni! M. U.

TI NAŠI LJUBI OTROCI

Otrok se navaja na vrtec

Danes ne bi razpravljali o tem, ali je vrtec za otroka potreben, kajti učinki kažejo, da ima vrtec pomembno vlogo socialnega vključevanja in vpliva na otrokovo samostojnost, razvija pa tudi splošne in specifične psihične sposobnosti, kjer je zlasti pomemben element kulturne in estetske vzgoje, ki za večino otrok izven vrta ni dostopna.

Z novim šolskim letom bomo v vrtec sprejeli novince, ki bodo iz ožje socialne sredine (družine) stopili v širše družbeno urejeno sredino (vrtec), kjer se bodo morali prilagoditi novim pogojem. Čim mlajši je otrok, tem več težav lahko pričakujemo, kajti svojih stisk otrok v tej dobi še ne zna povedati, nima razvitega občutka za čas in ne dojame, da bodo starši vsak dan prišli ponj. Seveda pa imajo težave tudi starejši predšolski otroci, saj skupine „starih vrti-

čkarjev“ zelo nerade novince sprejmejo medse.

Ko je otrok sprejet v vrtec, naj ga starši peljejo k OTROŠKEMU ZDRAVNIKU. Navnanje na vrtec naj poteka POSTOPNO. Prvi obiski v vrtec naj bodo kratki in v spremstvu staršev. Otroka peljemo v igralnico, kjer spozna svoje prijatelje „igračke“ in se seznani z vzgojiteljico in varuhinjo. Prvi teden naj bo otrok v vrtec največ dve uri, nato pa čas podaljšujemo. Izredno so pomembni stiki med starši in vzgojnimi osebami. Spontani in prisrčni odnosi otroka hrabrijo in mu privzgaajo občutek, da ga starši izročajo v „varne“ roke, hladni odnosi pa ga plašijo in puščajo v negotovosti.

Zelo pomembno je, da so starši seznanjeni z DNEVNIM REDOM v vrtec. V VVO Litija sprejemamo otroke od 5.30 ure naprej, vendar priporočamo, da starši otroka pripeljejo vsaj do 8. ure. Otroka izročijo starši varuhinji oziroma vzgojiteljici in pri tem ne povzročajo nikakršnih „ceremonij“.

Nekateri otroci imajo v vrtec težave s prehrano. Priporočamo, da se starši seznajajo z jedilniki in otroke navajajo na hrano, ki jo kuhamo v vrtec.

Pomembna sestavina dnevnega reda je SPANJE. V vrtec spijo otroci od 12^h — 14^h, zato bi bilo prav, da otrok tudi doma spi v tem intervalnem obdobju.

Pri prilagajanju otrok na vrtec moramo doumeti, da si dva otroka nista enaka. Nekateri otroci pri vključevanju ne bodo imeli nikakršnih težav, drugi malo več, tretji pa se bodo težje vključevali v vrtec. Prav zadnji bodo potrebovali največ pozornosti, zato se bomo skupno trudili, da bo otrok prebredel začetne težave brez hujših psihičnih stresov.

Starši, ki jim bo njihov malček prvič zletel iz njihovega gnezda, naj bodo prepričani, da se bo njihov otrok v to toplo družinsko idilo še kako rad vračal, saj se je tu napojil tople materinske ljubezni, ki mu jo v vrtec, pa čeprav še tako radi, ne moremo dati. Tega čudovitega poslanstva se drage matere in očetje zavedajte in vzemite čas za svojega otroka, kajti le s skupnimi vzgojnimi prizadevanji bo vaš in naš „malisan“ postal srečen človek.

F. KONČAR

SGP BETON
Zagorje ob Savi
TOZD Gradmetal
Litija

**VZGOJNO
VARSTVENA
ORGANIZACIJA
LITIJA**

**SCT Ljubljana
TOZD Industrija
apna
Kresnice**

**KMETIJSKA
ZADRUGA
LITIJA**

**ZAVOD
ZA IZOBRAŽE-
VANJE
IN KULTURO
LITIJA**

**HP Kmetijska
zadruga
Gabrovka —
Dole**

**KOP Komunala
Litija**

**MIZARSTVO
LITIJA**

**BEOGRADSKA
BANKA
Temeljna banka
Ljubljana
PE Litija**

**LESNA INDUSTRIJA
LITIJA**
— TOZD Mizarska
proizvodnja
— TOZD Plastika
— TOZD Furnirska
proizvodnja
— TOZD žagarska
proizvodnja
— Delovna skupnost
skupnih služb

**SO Kozmetično —
kemični
izdelki
BERČON
Litija**

**PREDILNICA
LITIJA**

TEKSTIL
TOZD Pletilja Litija
TOZD Maloprodaja
TRGOVINA SLIVNA

**Osnovna šola
Franc Rozman —
Stane
Šmartno pri Litiji**

**MESARIJA
IN PREKAJEVAL-
NICA
LITIJA**

**GOZDNO
GOSPODARSTVO
Ljubljana
TOZD Gozdni obrat
Litija**

**LJUBLJANSKA
BANKA
Gospodarska banka
Ljubljana
Ekspozitura Litija**

**GOSTINSKO
PODJETJE
LITIJA**

**INDUSTRIJA
USNJA
VRHNIKA
TOZD Usnjarna
Šmartno**

**Osnovna šola
Lojze Hostnik —
Jovo
Gabrovka**

**ZDRUŽENJE
OBRTNIKOV
LITIJA**

**Osnovna šola
Dušan Kveder —
Tomaž
Litija**

**DOM TISJE
Šmartno
pri Litiji**

**CVETLIČARNA
VIJOLICA
Ulanec Tončka
in Zvonko**

Čestitamo ob dnevu OF in prazniku dela

Kultura

Filmski kaŝipot

— Tudi v majskem sporedu ŝmarskega kina bodo prevladovali ameriški filmi. Prvi je erotični — **NOČNI STRIPTIZA** — in ni primeren za ŝolarje. Sledil mu bo zahodnonemški vojni film **PODMORNICA**, nato pa kriminalka **JAZ IN NILSKI KONJ** ter pustolovka **LOPOV V TEXASU**.

Abonma se je iztekla

— V dvorani na Stavbah je bila 16. marca zadnja abonmajska predstava. Ŗentjakovski gledaliŝe iz Ljubljane je gostovalo z igro Karla **SCHOENCHERJA** **„VRAŽJA ŽENSKA“**. Reŝiral jo je Peter Ovsec, igrali pa so Sonja Pavčič, Bojan Kapelj in Dani Šmon.

Folkloristi ne mirujejo

— Folklorna skupina Javorje je imela v minulem mesecu tri nastope. 8. marca dopoldne se je predstavila učenecem od 5. do 8. razreda ŝmarske osemletke in jim poleg plesov prikazala ŝe narodne gbičaje, sodeloval pa je tudi mladi citraŝ Bojan Kojar z Dol. Še istega dne so plesalci razveselili s svojim obiskom člane domske skupnosti v domu Tiŝje v Črnem potoku, v drugi polovici marca pa je skupina gostovala v Gabrovki.

»Zvon« na koncertu Naŝi doseŝki 84

— V Cankarjevem domu je bila 22. marca revija zborov ljubljanskega pevskega zdruŝenja, na kateri je zapelo 9 moŝkih, meŝanih in komornih pevske skupnosti. Koncertu je prisostvovalo tudi 55 članov in članic ŝmarskega Zvona, mnogi med njimi so bili prvič v tej osrednji slovenski kulturni ustanovi.

Zbor delegatov Zasavske pevske skupnosti

— Zadnjo nedeljo v marcu so se zbrali v Litiji delegati Zasavske pevske skupnosti, ki vključuje odrasle in ŝolske zore ter oklete od Jevnice do Radeč. Vabilu sta se odzvala tudi častna člana prof. Radovan Gobec in basisti Ladko Koroŝec. Prisotni delegati so po uvodnih poročilih največ razpravljali o nadaljnjem napredku zborovskega petja v Zasavju ter o novi obliki vsakoletne zasavske pevske revije. Letos se bodo zbori predstavili 26. maja v Litiji.

Mnoŝičen obisk lutkovnih predstav

— V marcu je potekalo v Cankarjevem domu letoŝnje srečanje slovenskih lutkarjev. Zveza kulturnih organizacij Litija je v sodelovanju s ŝolskimi kulturnimi druŝtvi omogočila nad 300 učenecem niŝje stopnje litijske in ŝmarske ŝole, da so si ogledali pet lutkovnih predstav.

Dan popreje pa so si učenči ŝol in vrtca ogledali v dvorani na Stavbah lutkovno predstavo domače skupine **„Lutke tete Julke“**.

Gostovanja se nadaljujejo

— Nekateri pevski zbori, ki so se v tekoči sezoni pripravili za celovečerni koncert, se ŝe želijo predstaviti tudi v drugih krajih, ne le doma. Prvo soboto v aprilu je litijska Lipa nastopila v Veliki Štangi, teden dni pozneje pa so na Primskovem zapeli pevci moŝkega zbora **Hotič-Kresnice**.

Začetek mlade novinarske ŝole

— V litijski ŝoli se je 4. aprila začela mala novinarska ŝola, ki jo obiskujejo mladi literati z vseh treh matičnih ŝol v občini. Po ŝtirih predavanjih, ki jih bodo sklenili ob koncu aprila, bodo udeleŝenci te ŝole obiskali ŝe eno od ljubljanskih tiskarn in uredniŝtvo Pionirskega lista. Ŗolo je omogočila Zveza kulturnih organizacij Litija, ki je poskrbela tudi za predavatelje.

Razvijanje tradicij NOB

V litijski dvorani je bila 29. marca svečana prireditev ob dnevu vseh matičnih ŝol v naŝi občini. Ie-te smo poimenovali po narodnih herojih in partizanskih komandantih Dušanu Kvedru-Tomažu, Francu Rozmanu-Stanetu in Lojzetu Hostniku-Jovu. Njen namen je bil, da z novo obliko utrjujemo tradicije NOB in seznanimo mlade z vojaŝkimi poklici. Pri pripravi so sodelovali Svet za obujanje tradicij NOB pri Občinski konferenci SZDL, Samoupravna skupnost za zaposlovanje, Ŗtab za teritorialno obrambo, oddelek za ljudsko obrambo, mladina, ŝolska kulturna dru-

ŝva in Zveza kulturnih organizacij Litija. Partizanske komandante Tomaža, Staneta in Jova so predstavili učenči Alenka Rozman, Karmen Janekovič in Rok Valenčič, o vojaŝkih ŝolah in poklicih pa sta spregovorila pripadnica teritorialne obrambe — desetarka Marina Krnel in kapetan Marjan Andraŝec iz Ljubljane.

V glasbenem delu prireditve, povezovala jo je Rosana Belko iz Litije, so nastopili mladinska pevska zbora litijske in ŝmarske osemletke, ki ju vodita Darinka in Janko Slimšek, ter ansambel Sploŝne srednje vojaŝke ŝole Franc Rozman-Stane iz Ljubljane pod vodstvom Marjana Andraŝca. Po skupnem nastopu vseh sodelujočih, kjer so mladim poslušalcem izvedli ŝtiri množične pesmi, so gosti iz Ljubljane poldrugo uro igrali ŝe za ples. Mladi so izrazili ŝeljo, naj bi taka srečanja postala tradicionalna.

Litijani in Ŗmarčani peli v Hrastniku

— Letoŝnje srečanje zasavskih mladinskih in otroŝkih zborov je bilo 10. aprila v Hrastniku. Iz naŝe občine sta na reviji sodelovala otroŝki zbor iz Litije (Darinka Slimšek) in mladinski zbor iz Ŗmarnege (Janko Slimšek).

Boris Źuŝek

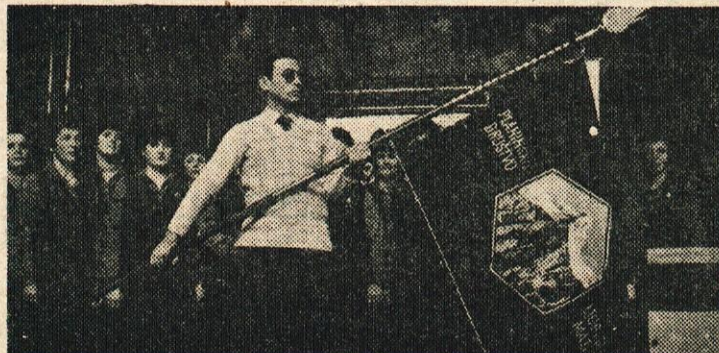
Źenski pevski zbori z Gabrovke v Ljubljani

Planinsko druŝtvo Ljubljana — Matica, ki nadaljuje delo prvega Slovenskega planinskega druŝtva (SPD), ustanovljenega 27. 2. 1893, je na svoj 90. redni občni zbor 27. 2. 1984 povabilo ŝenski pevski zbor iz Gabrovke. Ta občni zbor je bil posebej slovesen, saj je predstavljal zaključek enoletnega praznovanja devedesetletnice SPD, zaključek vseslovenske akcije dograditve in posodobitve Triglavskega doma na Kredarici (2511 m), z razvijem druŝtvenega prapora.

Zbor so s svojo prisotnostjo počastili: Milan Gaspari, predsednik druŝbenopoli- tičnega zbora skupŝine mesta Ljubljana kot predstavnik pokrovitelja, Tone Bole, član predsedstva SRS, dr. Miha Potočnik, častni predsednik Planinske zveze Slovenije, Albin Vengust, predsednik skupŝine občine Ljubljana — Center, ter delegacije ŝtevilnih druŝtev iz Slovenije.

Źenski pevski zbor je sodeloval v kulturnem programu, ki ga je pričel s pesmijo Danila Bučarja **„Pod roŝnato planino“**. Danica Simiŝ je nato udeleŝencem predstavi- la delo in uspehe pevskega zbora zatem pa so pevke zapele **„Planinarico“**, ki jo je za ta zbor priredil prof. Radovan Gobec kot mentor. Po nagovoru predsednika druŝtva tov. Marjana Oblaka, ki je opisal bogato 90-letno dediščino, ki jo je PD Matici zapustilo SPD (z opisom pester planinske dejavnosti druŝtva, ki ima 8.248 članov) je zbor zapel pesmi **„Bori“** in **„Čej so tiste stezice“**. Sledilo je slovesno razvijanje prapora do pesmi **„Oj, Triglav moj dom“**, ki so jo pevke zapele ŝe prav posebno čustveno, saj je k slovesnemu trenutku prispevala ŝtevilna udeleŝba na zboru. Ob razvijanju prapora se je na levi ploskvi prapora razkrival znak (simbol) SPD iz leta 1893, na desni pa severna triglavska stena kot vez med dolino Vrat, domom na Kredarici in vrhom Triglava z Aljaŝevim stolpom — območjem, ki so ga Slovenci imenovali **„Kraljevstvo zlatoroga“**, ga zavzeli ŝe pred 200 leti in ohranili zase. Sledilo je pripenjanje trakov na drog prapora skupŝine mesta Ljubljana, skupŝine občine Lj.-Center, Republiškega sveta zveze sindikatov, Planinske zveze Slovenije, Planinskega druŝtva Zagreb-Matica in Kamenjak-Reka ter Planinskega druŝtva Kamnik kot prve podruŝnice SPD v letu 1893. Z izročitvijo prapora praporŝčaku in po nagovoru Milana Gasparija s čestitkami in zahvalo druŝtvu so pevke zaključile slovesni del občnega zbora s pesmimi: **Pod oknom**, **Lepo moje Ravno polje** in **Pleničke** je prala. Veselega, sproŝčenega in hvaležnega aplavza kar ni hotelo biti konec, čeprav je pevski zbor ŝe zapustil dvorano, kajti njihov nastop je prijetno presenetil, dal prazniku posebej svečan ton in izpolnil pričakovano kva- liteto nastopajočega ŝenskega pevskega zbora, iz Gabrovke.

M. O.

DAN ŖOLE V LITIJSKI OSNOVNI ŖOLI — TOKRAT MALO DRUGAČE

Več kot ŝeststo starŝev prisostvovalo pouku

Druŝina ostaja kljub vsem spre- membam ŝe vedno temeljni vzgojni dejavnik in je ne more nadomestiti ŝe tako dobro druŝbeno organizi- rana vzgoja.

Največja osnovna ŝola v naŝi občini, Osnovna ŝola Duŝan Kveder- Tomaŝ v Litiji, praznuje vsakoletni dan ŝole 9. aprila, ko se spominjajo obletnice rojstva heroja Duŝana Kvedra-Tomaža, po katerem je dobila ŝola tudi ime. Tokratno praznovanje so si ŝolniki zamislili drugače kot navadno, ko se na določen dan zvrstijo kulturne ali ŝportne prireditve in dejavnosti. Letos je bilo praznovanje izrazito delovno, kar se za sedanje čase tudi spodobi.

Na nedavni razpravi v Can- karjevem domu o podruŝbljanju osnovne ŝole je bilo slišati, da je ponekod ŝola ŝe premalo zrasla z okoljem, v katerem deluje, in z delovnimi organizacijami, ki so v tistem kraju.

Cilji letoŝnjega dneva ŝole so bili zato razŝiriti podruŝbljanje ŝole, poglobiti stike med druŝino in ŝolo ter obveŝtati starŝe o pomembnosti tesnega sodelovanja učiteljev in starŝev.

Tako so od 2. do 6. aprila uči- teljice, ki poučujejo na niŝji stopnji, povabile starŝe svojih učenecv k odprti učni uri. Po njej so starŝi sedli skupaj z razredniki in se pogovorili o vlogi druŝine v dana- ŝnjem času.

Zanimanje starŝev za to obliko, ko lahko neposredno spremljajo način dela v razredu, je preseglo vsa pričakovanja. Zelo redki so bili starŝi, ki se niso odzvali ŝolskemu vabilu, pa tudi učenči so nestrpno pogledovali proti vratom in čakali svojo mamo ali očeta.

Malo teŝja pa je bila organiza- cija take oblike na viŝji stopnji, saj imajo učenči pouk samo dopoldne, takrat pa so starŝi večinoma v slu- ŝbah. Ravno iz teh razlogov so se na ŝoli odločili v petek, 6. aprila, zamenjati pouk, tako da je celotna viŝja stopnja priŝla v ŝolo ŝele popoldne. Pouk je normalno tek- el do 3. učne ure, ko so v ŝolo priŝli hkrati starŝi učenecv vseh dvajsetih vzporednic, kolikor jih je od petega do osmega razreda, kar je 411 učenecv. V oodmoru pred to uro so se starŝi pričeli zbirati pred posa- meznimi razredi in obisk je bil tolikŝen, da je bilo v nekaterih razredih skoraj toliko starŝev kot učenecv. Učitelji, razredniki, so v razredih prikazali različne noveŝe oblike in metode ŝolskega dela od govornih vaj in obravnav učne snovi pa do utrjevanja posameznih pogla- vij, dela v skupinah in indivi- dualnega dela, kjer je več prilagajan- ja zmnoŝnim posameznim učenecv.

Zanimivi uri pouka je sledil razgovor, ki je sproŝeno potekal in v katerem ni imel glavne besede le učitelj. Starŝi so izmenjevali svoja mnenja o vlogi druŝine v današnjem času. Priŝli so do koristnih ugoto-

vitev, predvsem pa so spoznanja, da se spreminja vse ŝivo, pa tudi druŝina, zato dandanes, ni mogoče sprejemati točno takŝnih oblik in načina dela z otroki kot pred deseti- timi ali dvajsetimi leti.

Otroke vzgajamo v osebnosti, ki se bodo znale uveljaviti v poklicnem in druŝbenem ŝivljenju, zato je nek- danje prigovarjanje o poslušnosti močno preŝivelo. Starŝi morajo biti torej bolj prilagojeni današnjemu utripu ŝivljenja.

Veliko koristnih predlogov je bilo o povsem stvarnih teŝavah, na katere naletijo starŝi pri vzgoji svojih otrok. Kdaj in koliko časa naj gledajo otroci televizijo, kako jim pomagamo pri ŝolskem delu in kako utrjujemo njihove delovne navade. Zelo zaŝeleni so bili tudi nasveti, kako organizirati in nadzi- rati prosti čas učenecv, da ne bi bili, kadar starŝev ni doma, prepuŝeni vplivom s ceste.

Precej starŝev si je ogledalo tudi knjiŝnico, kjer so bile predstavljene nekatere noveŝe oblike in metode dela z mladimi bralci, in ŝtevilke, ki pričajo, da je zanimanje mladih za dobro knjiŝo zelo veliko, treba jih je le pritegniti k branju. V ŝolski avli je bila pripravljen zanimiva razstava likovnih del učenecv, ki je zaradi pestrosti in estetske ubrano- sti ni mogel spregledati nihče, ki se je tisti petek mudil v ŝoli.

Dejavnosti v okviru praznovanja dneva ŝole se bodo nadaljevale ŝe v aprilu in maju (ob dnevu mladosti), ko se bodo predstavile ŝe druge dejavnosti, v katerih sodelujejo učenči v prostem času.

In ŝe nekaj odgovorov starŝev in učenecv o novi obliki sodelovanja s ŝolo.

Martina Mlinar, prodajalka: Pri- ŝla sem v 8. d. razred k fiziki. Ta oblika seznanjanja starŝev se mi zdi zelo posrečena. Vesela sem vabila in prepričana sem, da tako mislijo tudi drugi.

Mila Groŝelj, viŝja medicinska sestra: Bila sem pri biologiji v 6. b. razredu. Ura je bila zanimiva. Sodelovanje starŝev in ŝole je nujno, če ŝelimo ŝe boljŝe uspehe.

Milena Petje, knjiŝgovodkinja. V 6. c. razredu sem bila pri uri angleŝkega jezika. Bilo mi je zelo všeč in upam, da bo ta oblika pos- tala tradicionalna. Zdi se nam le, da je ura obiska v ŝoli nekoliko preŝodnja, vsaj tistim, ki se vozimo iz Litije v Ljubljano ali kam drugam.

Miha Lebinger, učenec 8. d. Pri uri fizike smo dobro sodelovali. Zdi se mi, da je bilo naŝe znanje kar dobro, tako da so starŝi videli, kaj vse znamo. Pa tudi drugače je bila ura zanimiva, delali smo preizkuse.

Mirko Marini, učenec, 1. b. V ŝolo je priŝla tudi moja mama. Doma me je pohvalila. Mislim, da smo se dobro odrezali. Malo smo pogledovali nazaj, če nas starŝi vidijo in slišijo. Ta dan sem bil zelo vesel.

M. B.

SAMOUPRAVNA KOMUNALNA SKUPNOST OBČINE LITIJA

Na podlagi določil 33. in 34. člena zakona o upravljanju in razpolaganju s stavbnimi zemljiŝcem (Ur. l. SRS, ŝt. 7/77), 1. člena odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiŝcem v občini Litija (Ur. l. SRS, ŝt. 11/81), meril in kriterijev za pridobivanje stavbnih zemljiŝč družbene lastnine v občini Litija za gradnjo stanovanjskih hiŝ, obrtnih delavnic in garaŝ (Ur. l. SRS, ŝt. 11/81) Samoupravna komu- nalna skupnost občine Litija

razpisuje

JAVNI NATEČAJ

za oddajo zemljiŝča za gradnjo stanovanjske hiŝe na Litijski Dobravi in sedem garaŝ na Roz- manovem trgu v Litiji

I. Oddaja se zemljiŝče za gradnjo individualne stanovanjske hiŝe: parc. ŝtev. 378/22, njiva v izmeri 528 m² k. o. Litija. Zemljiŝče je opremljeno z naslednjimi komunalnimi vodi in napravami:

- dostopno asfaltirano cesto,
- mestnim vodovodom,
- kanalizacijo,
- javno razsvetljavo,
- nizkonapetostnim - kabelskim elektro omreŝjem.

Stroŝki komunalne ureditve te parcele znaŝajo 395.598,40 din. Cena m² zemljiŝča je 120,00 din.

II. Oddajajo se zemljiŝča za gradnjo sedmih garaŝ na Rozmanovem trgu

- zemljiŝča merijo po 15 m²,
- stroŝek komunalnega opremljanja zemljiŝča znaŝa 21.827/50 din,
- cena m² zemljiŝča je 120,00 din.

Interesenti za pridobitev zemljiŝča morajo ponudbe skupaj z vplačano varŝčino oddati pri strokovni sluŝbi Samoupravne cestne, komunalne in stanovanjske skupnosti občine Litija, Jerebova ul. 6, Litija, do 15. maja 1984. Strokovna sluŝba bo interesentom nudila tudi vse podrobnejŝe informacije v zvezi s postopkom oddajanja stavbnih zemljiŝč.

FINANČNO POROČILO O POSLOVANJU GLASILA OBČANOV V LETU 1983

	Real. 83
DOHODKI:	
1. Dotacija proračuna	756.140
2. Dotacija KS	710.806
3. Dohodki od oglasov	191.537
SKUPAJ	1.658.483
IZDATKI:	
1. Tisk	765.129
2. PTT dostava	75.715
3. Avtorski honorar	85.693
4. Kilometrina, dnevi.	23.665
5. Ostali mat. str.	76.691
6. Prisp. in davki iz doh.	101.363
7. Bruto OD	467.233
8. Skladi	62.994
SKUPAJ	1.658.483

ŠE POMNITE, TOVARIŠI?

Zapis pogovora
z borci pripravil J. S.

TAKO SE JE ROJEVALA SVOBODA

Sedeli smo pred dnevi v prijetni pisarnici krajevnih skupnosti Gabrovka in obujali spomine na tista prva leta revolucije v tem koncu naše občine. Borci Franc Kožamelj — Dimče, Engelbert Potrebuješ — Enži, Leopold Pavlin — Polde in Franc Korbar — Franko ter naša novinarska posrednica, ki naj bi del tega pogovora pripravila za objavo.

Povod za ta razgovor je bil praznik bližajoči se praznik KS, ki ga Gabrovčani praznujejo 24. aprila v spomin na množičen odhod v partizane. Ker je dogodkov za debelo knjigo, smo se tokrat omejili prav na začetke narodnoosvobodilnega gibanja v tem kraju. Morda bo tale zapis za marsikoga preskromen, morda tudi ne bo v njem vseh imen, dogodkov in krajev. Je samo poskus zapisa pogovora, ki se bo sproščeno odvijal med našimi sogovorniki, in hkrati prispevek za stran tiste velike knjige zgodovine, ki se bo nekoč napisala o tem kraju.

Takole so mi pripovedovali naši borci.

Prvi rajonski odbor je bil ustanovljen sredi julija 1941. Za svojo glavno nalogo si je zadal osvoboditi ljudi in prebujati njihovo narodno zavest ter zbirati orožje. Takrat so bili v Gabrovki še Nemci. Sem v Gabrovko je hodil organizirati ljudi pokojni Franc Marin iz Trbovelj, iz Ljubljane pa je Boris Kraigher poslal Edvarda Grčarja. Tada sta bila prva organizatorja, kasneje je na gabrovški teren prihajalo še več revolucionarjev in organizatorjev.

Prva borba se je odvijala tu 14. novembra 1941, in sicer v Moravski gori. Po napadu na Bučko se je skupina partizanov zatekla v Ribičevo domačijo, kjer so jih napadli Italijani. Z borci je bil takrat tudi tovariš Miha Marinko. V spopadu sta padla Maks

Henigman in še neki neznani partizani. Partizani, ki je bil ranjen v trebuh, je peljal z vozom Jeričev fant, da bi mu nudili zdravniško pomoč. Italijani so voznika zaustavili, ranjenca pa ustrelili.

Nemci so takrat zaprli 10 ali 15 ljudi v svojo postojanko, danes je v tej hiši mizarska delavnica. Odbor OF je tedaj organiziral prehrano teh ljudi. Domačini na občini so nekako dobili odrezek živilskih kart, pri Marinu pa so kuhali zanje in jim nosili hrano v zapor. Po nekaj dneh, kojim niso mogli nikogar obdolžiti.

Franc Kožamelj—Dimče

gli ničesar dokazati, so jih Nemci izpustili.

Prvi sestanek odbora, ki se ga je udeležil tudi Franc Kožamelj, je bil v nedeljo 21. septembra 1941 pri Fakinovem Tinču v Moravski gori. Udeležili so se ga tovariši Vozelj, Grčar, Burja, Sotlar, Hohkraut in morda še kdo. Na njem so se dogovorili za ilegalni kanal, ki naj bi tekel preko Gabrovke v Zasavje. Po železnici so prišli na Dolenjsko zaboji pro-

pagandnega materiala, ki ga je Tone Kožamelj vozil s konji do Vidmarja, od tam pa v greben k Alojziji Sotlar. Kasneje pa ga je Dado spravil v Zasavje. Pošiljka je prišla le dvakrat, potem pa ta kanal ni več deloval.

29. oktobra je bila ob obletnici osvoboditve Slovencev izpod Avstro-Ogrske tudi v Gabrovki izvedena posebna akcija. V Rjavki je nekaj po osmi uri zvečer zagorel mogočen kres. Narejen je bil iz škornjnikov, v sredino pa so postavili svečo, ovito s slamo. Ko je sveča pogorela, se je kres vžgal. Italijani so uprizorili pravo kanonado. Udeleženci te akcije Burja in Kožamelj pa sta medtem že sedela pri polici v vinski klobasi v Marinovi gostilni, kjer so jih čakali predstniki odbora Albin Vozelj, Lojze Hostnik in drugi tovariši. Seveda, ko so pridrevili Italijani in besni spraševali, kdo je zakuril kres, niso mogli nikogar obdolžiti.

Da bi ljudi lažje organizirali, so si člani rajonskega odbora razdelili teren. Albin Vozelj je bil zadolžen za Brezovo in Moravsko goro, Lojze Hostnik za Tlako, Brezje in Tihoboj, Anton Resnik za Gabrsko goro in Stari borš, Nace Dušak pa za Moravce in okolico. Kurir je bil Franc Kožamelj. Sestanki so se odvijali na različnih krajih, največkrat pa so bili prav v Marinovi gostilni. Na sestanke so prihajali aktivisti iz Ljubljane, prihajal pa je tudi Viktor Avbelj, sekretar novomeškega okrožja. Aktiviste so na določena mesta hodili čakati člani odbora. Vozelj Albin je vedno, kadar je koga čakal pri Rukeljni pod Turnom, nosil v roki vejniki, če bi ga slučajno kdo vprašal, kaj tu počneja. Seveda pa je bilo dogovorjeno geslo, da ne bi prišlo do kakšnega presenečenja.

V soboto, 20. decembra 1941, je prišla k Vozlju na Roje patrolja sed-

Franc Korbar-Franko, Leopold Pavlin—Polde in Engelbert Potrebuješ—Enži

mih partizanov drugega štejskega bataljona. Člani odbora so jih odpeljali v Rjavko, kjer je bilo skrivališče orožja in municije. Na Rojah so imeli takrat pripravljeno tudi hrano za partizane. Seveda se takrat še ni vedelo, kam bo vse to šlo.

Prvi fantje so odšli v partizane 28. marca 1942. To so bili Tone Merzel—Rudar, Rudi Merzel—Kranj in Vinko Jurca—Ambrož iz Storovja. Iz Moravce so šli do Farbarjevega Johana, kjer so bili zmenjeni za 10. uro. Ob 11. uri je bila namreč že dogovorjena javka v mlino pri Terankah, od koder so potem odšli v svobodno gozdove.

Z rajonskim odborom OF je bilo dogovorjeno, da bo 19. aprila 1942 na vrhu Rjavke sestanek z ljudmi. Udeležili so se ga tudi fantje, ki so pred kratkim odšli v partizane, prisoten pa je bil tudi Niko Šilth, komisar čete, ki je taborila pod Petelinjekom. Naslednji sestanek je bil v petek, 24. aprila 1942 ob 9. zvečer. Sklican je bil zelo konspirativno, da so tudi posamezni člani odbora zvedeli zanj šele tisti dan.

Italijani so že nekaj večerov zapored kontrolirali, kdo je doma in kdo ni. Tako so tudi ta večer napravili preiskave. Franc Kožamelj je ta večer spal kar oblečen. Ob pol devetih ga je prišla klicati mati, češ da je zunaj vse polno Italijanov. Prišel je iz sope s čevlji v rokah. Italijani so hoteli vedeti, zakaj spi oblečen. V tem trenutku je prišel mimo Borštinarjev Robi. Tudi njega so prišli in ga vprašali, kam ob tej uri. Robi se je znašel in

odgovoril, da gre k dekletu v vas. Tako se je rešil. Vsem, ki jih Italijani ta večer niso našli doma, ker so že bili na Rjavki, so Italijani ukazali, da se morajo naslednji dan ob 10. uri javiti v postojanko.

Ko je Lojze Hostnik—Jovo prišel po tem sestanku domov, mu je mati povedala, kaj so zabičali Italijani. Lojze se je oblekel, optal nahrbtnik, vzel puško in odšel v partizane. Javil se je pri Korošču na Tlaki. Z njim je bilo dogovorjeno, da če bo kaj narobe, bo pred hišo postavil navzkriž dva polena.

Naslednji dan naj bi se javili fantje na postojanko, zvečer pa so jo mahali v partizane. Deset jih je bilo, med njimi Rudi Rappl, Robi Borštinar, Janez Burja in Franc Kožamelj. V ponedeljek, 27. aprila, pa jih je šlo še pet, med njimi brata Dušak, Edvard Grčar, Anton Resnik in Drago Mitlič, ki so se vključili v 1. dolenjski bataljon.

1. maja je bil organiziran širši sestanek z ljudmi pri Srebotovem kozolcu, takrat je zapadlo deset centimetrov snega. Govoril je komisar Niko Šilth.

4. maja so odšli v partizane Nežen Niko, Sapor Janez in Tone Kožamelj.

Na cesti pri Lazarju je bil izveden napad na italijansko patroljo. Eden od Italijanov je bil mrtev, eden pa ranjen. Le-ta se je zavlekel v grmovje in čakal na pomoč. Ko se je mimo pripeljal Franc Petje, ki je vozil pošto v Trebnje, je Italijan zahteval, da ga odpelje v postojanko. Franc je to odklonil, zato so ga Italijani, ko se je vračal, pričakali, ga aretirali in zaprli

v hišo, kjer je danes Hučova gostilna. 19. maja so ga vrgli s podstrešja, da se je ubil.

11. maja je šlo v partizane osem ljudi, med njimi tudi Sevkova in Šteklarjeva dva. 26. maja 1942 pa Mirko in Vid Jerič. Junija 1942 so gozdovi vzeli v svoje okrilje še 33 fantov.

Prva partizana, ki sta padla, doma pa sta bila z gabrovškega konca, sta bila Anton Resnik—Brdavs in Janez Sapor. Bilo je to 28. maja 1942 na železniški postaji Ponikve.

Spomini so vrel na dan kot majhni potočki in se v pogovoru zlivali v eno samo reko dogodkov. Znova so se podoživljali težki trenutki naše polpretekle zgodovine s tega prelepega koščka naše zemlje.

Znova je stopil tudi pred oči tragični dogodek, ko je okupator 28. oktobra 1943 zaprl v ledenico 14 ljudi in potem nametal bombe v zaklenjeni prostor. Kako kruta in nečloveška smrt nedolžnih ljudi! Na Tlaki so takrat postrelili 15 domačinov.

Beseda tudi ni mogla zaobiti smrti gabrovških skojev, ne borcev dolenjskega oddreda, ki so 5. avgusta 1944 izkrcavali na Klanec v bitki z izdajalci lastnega naroda. Pozabljen pa niso bile tudi številne žrtve, padli borci, ki so darovali življenje za našo svobodo.

Ko smo odhajali, je v nas še vedno odzvanjala misel, ki se je kakor nit vlekla skozi ves pogovor: Ni je sile, ki bi mogla zatreti v človeku hrepenenje po svobodi.

Naš narod je to dokazal s svojo krvjo.

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI OBČINE LITJA

KRAJEVNA SKUPNOST GABROVKA

Počastili dan žena

Praznik vseh mater, žena in deklet smo v Gabrovki počastili v petek, 9. marca, v prijetno okrašenih dvorani osnovne šole. Kulturni program je bil zelo pester. Začel se je z nastopom domačega moškega pevskega zbora KUD Fran Levstik, ki je skupaj z gostujočim moškim pevskim zborom s Poljsnika zapel Slavnostno pesem. Z njo sta zbora pozdravila vse ženske, katerih udeležba je bila, v veliko zadovoljstvo prirediteljev, zelo številna. Potem je predsednik KK SZDL Franc Kotar v kratkem govoru povedal, kako je zaposlena ženska danes zelo obremenjena, saj jo poleg službe v enaki meri zahtevata še dom in družina. Poučaril je, da naj bi ji njen življenjski sopotnik stal vedno ob strani, tudi v gospodinjstvu, in jo spoštoval kot enakovredno partnerico na vseh področjih.

Domači pevci so nato pod vodstvom Ivana Kolarja zapeli še pet pesmi, ki so jim ženske z veseljem prisluhnile. Najbolj prisrčni so bili najmlajši iz VVE Čebeličica, ki so se mamicam predstavili s petjem in z deklamacijami. Otroški pevski zbor je s svojim kvalitetnim nastopom dokazal, da je najlepše zapeti mamicam, ki so vsem otrokom najpomembnejše v njihovem mladem, a že težav polnem življenju. Prvič pa se je predstavil tudi orkester orfrovih glasbil, ki ga tako kot OPZ vodi Marjana Kralj. Za zaključek so pod vodstvom Ivana Fojkarja ubrano izvenlele pesmi moškega pevskega zbora iz Poljsnika.

V dvorani OŠ pa je bila na ogled tudi razstava starih predmetov, ki so jo pripravili učenci v okviru zgodovinskega krožka, katerega mentor je Metka Potočnik. Člani dramsko-literarnega krožka pa so ob 8. marcu izdali posebno številko glasila Zorana njiva, v katerem so zapisane številne misli o mamah.

A. R.

Letos že več uspešnih nastopov

Ženski pevski zbor KUD Fran Levstik iz Gabrovke ima v letošnji sezoni za sabo že precej uspešnih nastopov. 27. februarja so pevke nastopile v Ljubljani na slovesnosti ob razvitu prapora PD Ljubljana — Matica, ko je društvo slavilo devetdeseto obletnico svojega delovanja.

Čeprav je pevkam, ki imajo dovolj obveznosti doma in v službi, marsikdaj težko priti na vajo ali na nastop, pa ob aplavzu navdušenih poslušalcev na to pozabijo, saj jim je le-ta najboljšo priznanje za njihovo petje.

A. R.

KRAJEVNA SKUPNOST DOLE

Problem zaposlovanja mladih žensk

Ko smo ob občinskem prazniku odprli nov proizvodni obrat na Dolah, smo bili vsi, še posebno pa zaposlene delavke veseli, da bomo lahko zaposlili novo delovno silo.

Obrat papirne konfekcije ima dovolj dela, zagotovljeno prodajo in surovine. Sodelovanje z grafičnim podjetjem Večer, Papirnico Radeče, Mercatorjem in papirnico „Duro Salaj“ je že dalo določene rezultate.

V kraju išče trenutno delo okrog 30 do 40 žensk, ki bi se želele zaposliti v bližini doma. Premajhne kmetije jim ne omogočajo dovolj zaslužka doma, še posebej, če vemo, da imajo kmetije lahko tudi več lastnikov in da prav gotovo to niso ženske. Problem, ki je aktualen v celotnem jugoslovanskem prostoru, je sedaj čutiti tudi pri nas. Zdi pa se resljivi, kajti proizvodne kapacitete niso izkoriščene v celoti, saj delo poteka le v eni izmeni. Postavlja se vprašanje, za kaj se tam, kjer je mogoče, ne reši zaposlovanja žensk.

KRAJEVNA SKUPNOST SAVA

Poročilo o delu KO RK Sava

Na letni skupščini krajevne organizacije RK Sava so soglasno ponovno izvolili za predsednico Anico Tori in nov izvršni odbor.

V mandatnem obdobju 1979 — 1983 je bilo 265 odraslih članov RK, ki redno plačujejo članarino. Dohodek od članarine se uporablja za pokrivanje stroškov dejavnosti RK, za kar vzorno skrbi blagajničarka Fanči Mohar.

Izvršni odbor je imel 21 sej in skupščino KO RK. Obiskali so 36 bolnih članov RK v bolnišnicah. Ob dnevu žensk so v tem obdobju obiskali in skromno obdarili 177 starejših, letos 46 žensk, ki so stare nad 70 let.

Vsako leto izvedejo srečanje krvovalcev in starejših občanov. Ob vsaki krvovalski akciji zberejo krvovalce. Plana ne dosegajo, ker so večina zaposleni v litijskih OZD. Petkrat je bilo organizirano zdravstveno predavanje.

Z mladimi člani RK na osnovni šoli so organizirali akcije zbiranja oblačil in papirja. Mladi člani izdelujejo čestitke, pomagajo starejšim in invalidnim osebam.

V naslednjih letih načrtujejo podobne naloge s skupnim imenovalcem: Najpomembnejše je, da si človek.

A. O.

KRAJEVNA SKUPNOST VAČE

Uresničiti program samoprispěvka

Tako so se spraševali člani skupščine na svoji zadnji seji. Ugotovili so, da so zaradi zaostrenih pogojev gospodarstva naleteli na ovire pri gradnji tako zaželene in potrebne „družbene hiše“. V njej naj bi bili trgovina in pošta, ki zdaj delujeta v zelo slabih prostorih. Trgovina, ki naj bi jo še naprej vodila KZ, je za prostore zelo zainteresirana, žal pa zaenkrat nima sredstev za nove investicije. Enako je s pošto. Obe obljubljata finančno sodelovanje pri gradnji šele v prihodnjem srednjeročnem obdobju. Žal pa so tudi to le obljube, na katere se ne moremo trdno zanesiti. Krajevna skupnost Vače tako velike investicije kljub visokemu samoprispěvku in pripravljenosti ljudi za delo sama ne zmore. Počakati bo treba na novo srednjeročno obdobje, ki niti ni tako daleč. Za ta čas se bodo sredstva vložila na banko kot vezana hranilna vloga. Krajevna skupnost bo skupaj z IS SO Litija poiskala trgovsko podjetje, ki bo lahko zagotovilo finančno soudeležbo.

Naloga posebnega odbora, ki bo ustanovljen pri svetu KS, pa bo pospešiti delo.

Obnova Lajevčeve hiše

Lansko leto je Turistično društvo Vače kupilo rojstno hišo skladatelja Antona Lajevca. Letos jo namerava obnoviti. Načrte za obnovo pripravlja domačin, arhitekt Mirko Mrva. Vsa obnovitvena dela bo vodil gradbeni odbor, ustanovljen pri turističnem društvu.

Če imate težave z dostavo našega glasila, nam javite na naslov: Uredništvo Glasila občanov, Parmova 9, Litija ali pa po telefonu št. 881 — 617, 881 — 102

Arheološko predavanje

V želji, da bi domačini čimbolj poznali zgodovino svojega kraja, sta TD in odbor projekta „Vače 81“ organizirala predavanje Želznodobne Vače — evropsko pomemben arheološki spomenik. Predavanje je vodil arheolog Davorin Vuga. Vse najpomembnejše najdbe na Vačah je prikazal z diapozitivi. Zelo natančno je opisal vse pomembnejše situle, ki so bile izkopane pri nas in drugod po svetu. Po mnenju arheologov je od vseh do sedaj najdenih situl vaška najlepša.

V jeseni se bodo ponovno prebudila zgodovinska tla, ki v sebi nosijo še mnogo skrivnosti. Stikla bo akcija „Arheološki teden na Kleniku“. Udeležencem želimo mnogo arheološke sreče!

M. R.

KRAJEVNA SKUPNOST ŠMARTNO

Praznovanje dneva šole

— Letošnjo obletnico Rozmanove smrti, ki jo šmarnski šolarji praznujejo kot dan šole, so počastili nekoliko drugače kot prejšnja leta, ko je osrednja svečanost ob dnevu vseh matištih šol potekala v Litiji. Na praznični dan so se učenci nižje stopnje iz Šmartnega in vseh petih podružničnih šol zbrali na Bogenšperku. Po ogledu gradu so se sešli v bližnjem parku, kjer so najprej obudili spomin na partizanskega komandanta Staneta, nato pa so se pomerili v športnih igrah. Petošolci in šestošolci so izvedli daljši pohod, kjer so preizkusili svoje znanje v orientaciji, učenci zadnjih dveh razredov pa so tekmovali v poznavanju večšini splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Mladi ne smejo stati ob strani

— Svet krajevnih skupnosti Šmartno si je zastavil obširen delovni program, med drugim želi okrepiti sodelovanje z mladino, saj je o njenih problemih razpravljati že na dveh sejah. Mladi so delavni pri gasilcih ter v športnih in kulturnih dejavnostih, drugje pa še vedno stojijo ob strani.

B. Ž.

Spoštovani bralci, dopisujte v naše glasilo! Prispevke za majsko številko pričakujemo najpozneje do 7. maja 1984.

ROKOMET

Juriš na vrh

Člani RK Usnjar so uspešno startali v nadaljevanju prvenstva v I. republiški rokometni ligi, saj so v prvih dveh kolih zanesljivo zmagali z Branikom in Poletom in prevzeli vodstvo na lestvici.

Vendar pa bo prvenstvo do konca še zelo težko. Usnjar ima predvsem dvojne napornih gostovanj, in sicer pri Mokercu KIG in Jeklotehni v Izoli. Seveda tudi tekmi s Pekom v Trzinu in z Rudarjem iz Trbovelj ne bosta lahki, čeprav z Rudarjem igrajo na domačem igrišču. Tekme obeh rivalov iz Zasavja so bile vedno privlačne in do konca negotove. Spomladi je Usnjar v Trbovljah zmagal.

Sicer pa je moštvo Usnjara dobro uigrano predvsem v napadu, v obrambi pa igralci po visokem vodstvu malo popustijo. Glavni adut Zlato Kolar je v dobri formi, doslej ga še nobenemu igralcu republiške rokometne lige ni uspelo zaustaviti.

T. B.

Bilten

RK Usnjar je pred tekami članske ekipe na domačem igrišču pričel izdajati poseben bilten, s katerim obvešča vedno številnejše gledalce na tekмах o delu kluba, rezultatih in uvrstitvah vseh ekip in mnenjih igralcev, trenerjev, članov uprave ter gledalcev o prvenstvu v republiški rokometni ligi. Bilten so gledalci z zadovoljstvom sprejeli.

T. B.

V nizu uspešnih turnirjev in tekmovanj je ekipa ŠK Litija zabeležila nov pomemben uspeh.

V tekmovanju za pokal maršala Tita je 10. 3. 84 v gosteh premagala ekipo ŠK Zagorje z izidom 3,5 : 0,5. S tem rezultatom ima ekipa lepe možnosti v nadaljevanju tekmovanja za visoko uvrstitev.

Lj. C.

KOLESARSTVO

S kolesom do občinskega pokala PRIKS

Kolesarska sezona se je takorekoč že začela. Kolesarski klub Priks je za vse člane in ljubitelje kolesarstva pripravil zelo zanimiv program kolesarskih prireditvev: občinsko prvenstvo za pokal Priksa.

Na prvenstvu lahko sodelujejo vsi kolesarji, ki jih to veseli in čutijo, da bodo lahko sodelovali na teh prireditvah. V programu je okrog 15 prireditvev, na njih pa lahko vsak prijavljenec sodeluje glede na prosti čas, fizično pripravljenost in interes. Na vsaki prireditvi bodo podeljevali točke glede na uvrstitev, in sicer prvim šestim kolesarjem. To bo klubski sistem tekmovanja, v prvenstvu pa lahko sodelujejo prav vsi kolesarji, ker je prvenstvo namenjeno izključno rekreativcem. Nastopi v konkurenci za kolesarje s tekmovalnimi licencami niso dovoljeni.

V program prvenstva so vključeni kolesarski maratoni, ki jih organizirajo druge kolesarske organizacije, prireditve kolesarskega kluba Priks in druge. Pravico do nastopa v konkurenci imajo vsi člani kluba Priks in občani občine Litija ne glede na starost, in sicer v naslednjih kategorijah: pionirji, mlajši in starejši mladinci, člani in veterani.

Ob koncu pa naštejmo nekaj kolesarskih prireditvev, ki jih imajo v programu tega tekmovanja. Omenimo krožne dirke Zagorica — Ježa — Litija, Šmartno — Gradiške Laze — Šmartno, gorske dirke Sp. Hotič — Vače, Šmartno — Bogenšperk, kronometer Litija — Šmartno — Lupinica, Litija — Vintarjevec, cestne dirke Litija — Gabrovka, Gaber — Sevnica — Gaber, Sobrač — Krka — Novo mesto — Sobrač, maratoni po partizanski magistrali (Novo mesto), litijski maraton (Litija), maraton prijateljstva (Kamnik), Dakijev maraton (Ljubljana) in maraton Franja (Ljubljana). Prijave za občinsko prvenstvo zbirajo na kolesarskem klubu Priks Primskovo, 61276 Primskovo. Prejeli boste dodatne informacije, vsi, ki se boste prijavili, boste imeli 3. maja ob 17. uri v Domu borcev in mladine v Litiji posvet in razgovor o občinskem prvenstvu. Takrat se boste tudi lahko prijavili. Maraton 6. maja pa vsekakor bo, podrobnejše informacije pa bodo posredovane preko sredstev javnega obveščanja.

R. B.

SMUČANJE

Občinski SKI pokal

Končana so bila tekmovanja za občinski SKI pokal, ki so se odvijala na smučiščih na Vačah in v Štangarskih Poljanah. Izvedene so bile tri tekme, organizator pa je bil TVD Partizan Litija.

Končni rezultati po treh tekmah so naslednji:

- moški A do 25 let: 1. Dušan Škulj 52 točk, 2. Marko Škulj 50, 3. Franci Props 34, 4. Dragan Lučić 31, 5. Janez Kokovica 18 itd. (uvrščenih je bilo 25 tekmovalcev),
- moški B od 26 do 35 let: 1. Jernej Konjar 23 točk, 2. Drago Prelogar 12, 3. Martin Muzga 10, 4. Janez Hauptman 8, 5. Vladimir Deželak 6 itd. (uvrščenih je bilo 10 tekmovalcev),
- moški C od 36 do 45 let: 1. Jože Nejedly 12 točk, 2. Tine Vrhovec 11, 3. Lojze Molka 10, 4. Ludvik Novak 7, 5. Polde Dobravec 3 itd. (uvrščenih je bilo 8 tekmovalcev),
- moški D nad 45 let: 1. Lado Kavšek 1 točka, 2. Ludvik Kofol 1 točka,
- ženske A do 25 let: 1. Jelka Kolednik 3 točke, 2. Majda Kokovica 1 točka,
- ženske B od 26 do 35 let: 1. Barbara Nejedly 1 točka...

T. B.

VABILO

ŠD „PRESAD“ Gabrovka vabi 22. aprila na tradicionalni tek ob krajevnem prazniku. Start teka bo ob 10 uri izpred gostilne „Pri Metodi“, ob 11 uri pa bo proslava v počastitev praznika.

Teka se lahko udeležijo tudi tisti tekmovalci, ki nimajo osebnega prevoza. Odhod avtobusa iz Litije v Gabrovko je ob 9. uri izpred „Šp. Pošte“.

KATEGORIJE IN DOLŽINE PROG:

1. PIONIRJI: 1. 1969 in mlajši 4 km
2. PIONIRKE: 1. 1969 in mlajši 4 km
3. MLAJŠE ČLANICE: 1. 1954 in mlajše 7 km
4. MLAJŠI ČLANI: 1. 1954 in starejši 12 km
5. STAREJŠE ČLANICE: 1. 1953 in starejši 7 km
6. STAREJŠI ČLANI: 1. 1953 in starejši 12 km

Vabljeni!

ŠD „PRESAD“
GABROVKA

Priznanja za športnike

Na seji skupščine telesnokulturne skupnosti Litija so podelili Bloudkove značke zaslužnim telesnokulturnim delavcem in aktivnim športnikom. Zlato značko sta prejela IVAN PAVLICA iz Litije za dolgoletno delo v telesni kulturi in MIRKO KAPLJA iz Litije za organizacijsko delo v košarki. Srebrne značke so prejeli: JOŽE GODEC iz Jevnice za dolgoletno delo v športnem društvu Enotnost, JOŽE MEGLIČ iz Šmartnega za uspešno vsestransko delo v šahu in JANEZ KOVIČ iz Kresnic za vsestransko telesnokulturno delo v Kresnicah. Bronaste značke so prejeli: JANEZ HAUPTMAN iz Kresnic za dolgoletno organizacijsko delo v NK Apnar ter rokometarji ZLATO KOLAR, MARJAN PAJER in MIRAN VERBAJS za kvalitetne dosežke v rokometu.

T. B.

emona merkur o.s.b.o. Ljubljana

tozd centromerkur prodaja na drobno o.s.b.o. Ljubljana

61001 Ljubljana, trubarjeva 1, slovenija, jugoslavija

Nova ponudba blaga v blagovnici
Centromerkur v Litiji

Obiskovalec blagovnice Centromerkur v Litiji se že ob vstopu v prodajalno seznani s spremembami, ki v prtiličju že nakazujejo oblike nove samopostrežne trgovine. V njej se izraža davna želja delavcev blagovnice, da bi popestrili izbor in ponudili prebivalcem našega mesta in okolice na enem kraju vse, kar potrebujejo za vsakdanje življenje, delo in prosti čas.

Celotno prtiličje blagovnice bo namenjeno prehrabnim artiklom od mesa, delicates, kruha, slaščic, potrebščin za gospodinjstvo in podobno do tekstilne konfekcije z ugodnimi cenami in prodajo na samopostrežni način. Vse blago, s katerim smo vam lahko postregli do sedaj,

boste izbirali v I. in II. nadstropju. Blagovnih skupin po izbiri nismo krčili, temveč smo jih strnili na manjše površine.

Delavci blagovnice upamo, da naš trud ne bo zaman in da bomo občanom res lahko nudili vse, čeprav današnji čas nalaga kolektiv s tem še več odgovornosti. Želimo se potruditi, vendar pa bomo prebivalcem našega mesta in našim obiskovalcem hvaležni za vse konstruktivne pripombe in mnenja, ki nam bodo še bolj pomagale oblikovati naš prodajni in vaš nakupni center. Tudi kritika je dobrodošla, zlasti še, če je dobronamerna. Želimo, da bi besede „VSE ZA KUPCA“ ne ostale samo fraza ali obrabljeni stavek, temveč, da bi se uresničile v zadovoljstvo in korist potrošnika. S tem pa bomo zadovoljni tudi mi.

Dela dobro napredujejo in upamo, da vam bomo v maju že lahko postregli v prenovljenih prostorih blagovnice.

KOLEKTIV BLAGOVNICE CENTROMERKUR LITIJ

Zavod za izobraževanje
in kulturo, Parmova 9
Litija

razpisuje

dela in naloge

snažilke

za določen čas od 15. 4. 1984 do 15. 12. 1984.

Nastop dela možen takoj.

Podrobnejše informacije dobite na ZIK osebno ali po telefonu št. 881-617.

Fotoatelj „Zofka“ obvešča cenjene stranke, da je nova telefonska številka ateljeja 882-044. Priporoča se za obisk!

21. 3. 1984 sem na Levstikovi cesti v Litiji našel manjšo vsoto denarja. Naslov najditelja dobite v uredništvu.

GLASILO OBČANOV

Ustanovitelj: Občinska konferenca SZDL Litija. Glavni urednik: Miro Kaplja. Odgovorni urednik: Glasila občanov: Jože Sevljak; odgovorni urednik Delegatskega obveščevalca: Tine Brilej. Lektor Glasila občanov: Jelka Belec. Ureja uredniški odbor. Predsednik časopisnega sveta: Hilda Boše. Oblikovanje in tehnično urejanje: Drago Pečenik. Priprave za tisk: IBM-Dnevnik. Tisk: Tiskarna ljudska pravica. Naslov uredništva: Litija, Parmova 9, tel.: 881-617. Časopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno na dom.

Ogrevano sobo s posebnim vhom oddam mlajši samski upokojenki. Informacije po telefonu št. 881-066

Slikopleskarstvo, fasadarstvo, talne obloge. Gradišek Janez, Prvomaj-ska 4, Litija. Vam nudi svoje storitve novogradnje tudi na bančni kredit.

Iščem lažje delo na domu, ki ga je moč opravljati sede (sem lažja invalidka). Cenjene ponudbe pošljite na uredništvo Glasila občanov, Parmova 9, Litija.

? Vi vprašujete —
mi iščemo odgovore

Vprašanje: Zanima me, koliko kurjave se v času stabilizacije porabi v stavbi občinske skupščine.

Po mojem mnenju je stavba grajena zelo potratno, kar še tiče ogrevanja. Obe dvorani nimata stropa in gre vsa toplota pod podstrešje. Enako je tudi z avlo.

Zanima me, kakaj je stavba tako grajena, kdo je načrt naročil in kdo potrdil. Koliko litrov olja se porabi na dan, mesec oz. v vsej kurilni sezoni?

Koliko je v Litiji praznih prostorov, odkar so se občinski organi preselili v novo zgradbo? Ali so vsi prostori racionalno izkoriščeni in ali je tudi tam potratno ogrevanje (stara občina)?

Odgovor je posredoval izvršni svet SO Litija:

Delegati vseh zborov občinske skupščine so dne 25. 10. 1977 na skupni seji sprejeli odlok o ugotovitvi interesa in o odločitvi o investiciji poslovno-stanovanjskega objekta v Litiji (Ur. l. SRS, št. 20/77). Skupščina občine Litija je v skladu z 8. členom citiranega odloka pristopila k nakupu poslovnih prostorov za izvajanje in uresničevanje delegatskega sistema ter za delo upravnih organov in drugih organov občinske skupščine in izvršnega sveta. Od GIP BETON ZASAVJE, ki je po lastnih projektih zgradil poslovno-stanovanjski center, je odkupila 1987,5 m² poslovnih prostorov. V kurilni sezoni 1982/83 je bilo za ogrevanje te površine porabljenih 25.850 l kurilnega olja. Ti poslovni prostori se med tednom ogrevajo med delovnim časom, seveda pa se ne ogrevajo ob sobotah in nedeljah, zato je poraba kurilnega olja na m² površine manjša (15,2 l/m²) kot je poraba v soseski Rozmanov trg 21 l/m²).

Odkar so se občinski upravni organi in strokovne službe skupščine in izvršnega sveta SO Litija preselili v novo zgradbo, so stari prostori na Parmovi 9 polno zasedeni, še celo več. Za širitev matične knjižnice Litija so ti prostori že pretesni.